

Na osnovu člana 6 stav 1 tačka 9, člana 89 stav 6, člana 90 stav 6, člana 91 stav 7 i člana 93 stav 3 Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 30/12, 30/17 i 82/20), uz saglasnost Ministarstva saobraćaja, Agencija za civilno vazduhoplovstvo donijela je

Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o dozvolama i organizacijama za osposobljavanje kontrolora letenja

Član 1

U Pravilniku o dozvolama i organizacijama za osposobljavanje kontrolora letenja („Službeni list CG”, br. 29/16, 88/17 i 107/21), u nazivu pravilnika i u drugim odredbama pravilnika riječ „osposobljavanje” u različitom padežu zamjenjuje se riječju „obuka” u odgovarajućem padežu.

U članu 2 stav 3 i članu 3 stav 1 tačka 1 riječi: „Evropska agencija za sigurnost vazdušnog saobraćaja” u različitom padežu zamjenjuju se riječima „Agencija Evropske unije za sigurnost vazduhoplovstva” u odgovarajućem padežu.

U članu 2 i Prilogu 1 riječ „uredba” u različitom padežu zamjenjuje se riječju „regulativa” u odgovarajućem padežu.

U članu 10 i Prilogu 1 riječ „Aneks” u različitom padežu zamjenjuje se riječju „Prilog” u odgovarajućem padežu, osim kada se odnosi na anekse Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu (Čikaška konvencija).

Član 2

U članu 2 stav 1 tačka se briše i dodaju se riječi: „i Sprovedbena regulativa Komisije (EU) 2023/893 od 21. aprila 2023. godine o izmjeni Regulative (EU) 2015/340 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih procedura koji se odnose na dozvole i sertifikate kontrolora letenja.”

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Sprovedbena regulativa Komisije (EU) 2023/893 od 21. aprila 2023. godine data je u Prilogu 3 ovog pravilnika”.

U stavu 3 riječi „Priloga 1” zamjenjuju se riječima „priloga 1 i 3”.

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 3

U članu 3 stav 1 tačka 6 briše se.

Dosadašnje tač. 7, 8, 9 i 10 postaju tač. 6, 7, 8 i 9.

Član 4

Član 4 briše se.

Član 5

Posle člana 14 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 14a

Dozvole kontrolora letenja izdate u skladu sa odredbama Pravilnika o dozvolama i organizacijama za osposobljavanje kontrolora letenja („Službeni list CG”, broj 29/16, 88/17 i 107/21) prestaju da važe danom isteka posebnog ovlašćenja za lokaciju, a najkasnije 31. decembra 2026. godine.

Dozvole studenta kontrolora letenja izdate u skladu sa odredbama Pravilnika o dozvolama i organizacijama za osposobljavanje kontrolora letenja („Službeni list CG”, broj 29/16, 88/17 i 107/21) prestaju da važe 31. decembra 2025. godine.

Obuka započeta u skladu sa odredbama Pravilnika o dozvolama i organizacijama za osposobljavanje kontrolora letenja („Službeni list CG”, broj 29/16, 88/17 i 107/21) priznaje se u postupku izdavanja dozvola, ovlašćenja, dodatnih i posebnih ovlašćenja u skladu sa odredbama ovog pravilnika, pod uslovom da su obuka i procjena stručne osposobljenosti završeni u roku od godinu dana od dana početka primjene ovog pravilnika, a najkasnije do 30. septembra 2026. godine.

Praktični dio obuke studenata kontrolora letenja i kontrolora letenja i obuke osvježenja znanja kontrolora letenja na fallback simulatoru će se sprovoditi od 13.05.2027. godine“

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, a primjenjivaće se od 01. septembra 2025. godine.

Broj:
Podgorica,

Direktor,
Ivan Šćekić

SPROVEDBENA REGULATIVA KOMISIJE (EU) 2023/893

od 21. aprila 2023. godine

o izmjeni Regulative (EU) 2015/340 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih procedura koji se odnose na dozvole i sertifikate kontrolora letenja

Član 1

Regulativa (EU) 2015/340 mijenja se kako slijedi:

(1) u članu 1 stav (1) tačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) pravila i procedure za izdavanje, održavanje, izmjenu, ograničavanje, privremeno ukidanje ili ukidanje dozvola kontrolora letenja i studenta kontrolora letenja i povezanih ovlašćenja, dodatnih i posebnih ovlašćenja, uključujući pravila i procedure za konverziju nacionalnih dozvola kontrolora letenja dobijenih tokom vojne službe u dozvole kontrolora letenja Unije i prava i odgovornosti imalaca tih dozvola, ovlašćenjama dodatnih i posebnih ovlašćenja;“;

(2) u članu 1 stav (2) tačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) studente kontrolore letenja i kontrolore letenja koji svoje poslove obavljaju u okviru područja primjene Regulative (EU) 2018/1139;“;

(3) član 3 zamjenjuje se sljedećim:

„Član 3

Pružanje usluge kontrole letenja

1. Uslugu kontrole letenja pružaju samo kontrolori letenja koji su kvalifikovani i licencirani u skladu sa ovom Regulativom.
2. Države članice mogu da odluče da se ova Regulativa primjenjuje na njihovo vojno osoblje koje pruža usluge u civilnom saobraćaju.“;

(4) član 4 mijenja se kako slijedi:

(a) tačka (2) zamjenjuje se sljedećim:

„(2) „prihvatljivi načini usaglašavanja (AMC)“ označavaju neobavezujuće standarde koje je Agencija usvojila za opisivanje načina kojima se postiže usklađenost sa Regulativom (EU) 2018/1139 i njenim delegiranim i sprovedbenim aktima;“;

(b) tačka (5) zamjenjuje se sljedećim:

„(5) „alternativni načini usaglašavanja“ označavaju alternativu nekom postojećem AMC-u ili novi način usklađivanja za postizanje usklađenosti sa Regulativom (EU) 2018/1139 i njenim delegiranim i sprovedbenim aktima za koje Agencija nije usvojila nijedan AMC;“;

(c) umeću se sljedeće tačke (7a) i (7b):

„(7a) „priznavanje“ znači priznavanje obuke koje je kontrolor letenja obavio tokom svoje vojne službe u svrhu podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole studenta kontrolora letenja u skladu sa ovom regulativom;

(7b) „izvještaj o nacionalnoj konverziji“ je izvještaj na osnovu kojeg nadležni organ kojem je podnesen zahtjev za izdavanje dozvole studenta kontrolora letenja može da prizna prethodnu obuku kontrolora letenja;“;

(d) tačka (11) zamjenjuje se sljedećim:

„(11) „uputstvo (GM)“ označava materijal koji nije obavezujući, koji je izradila Agencija i koji pomaže u objašnjavanju značenja delegiranih ili sprovedbenih akata i koji se koristi kako bi se pomoglo u sprovođenju Regulative (EU) 2018/1139 i njenih delegiranih i sprovedbenih akata;”;

(e) umeće se tačka (14a):

„(14a) „posebno ovlašćenje“ je odobrenje upisano u dozvolu i čini sastavni dio dozvole kojim se navodi specifična kvalifikacija imaoca dozvole. Riječ je o opštem pojmu kojim se opisuje upisivanje ovlašćenja instruktora za obuku na radnom mjestu, instruktora za obuku na sintetičkom uređaju, procjenjivača i nivo jezičkog znanja.”;

(f) tačka (19) zamjenjuje se sljedećim:

„(19) „privremena nesposobnost“ znači privremeno stanje tokom kojeg imalac dozvole nije sposoban da koristi prava iz dozvole, kada su ovlašćenja, dodatna i posebna ovlašćenja i ljekarsko uvjerenje važeći;”;

(g) umeće se tačka (20a):

„(20a) „ovlašćenje“ znači odobrenje upisano u dozvolu ili povezano sa dozvolom i koje je sastavni dio dozvole, kojim se navode posebni uslovi, prava ili ograničenja koja se odnose na takvu dozvolu;”;

(h) tačka (31) zamjenjuje se sljedećim:

„(31) „validacija“ znači proces na osnovu kojeg putem uspješnog završetka kursa za upisano ovlašćenje za lokaciju povezanog sa ovlašćenjem ili dodatnim ovlašćenjem imalac može početi da koristi prava tog ovlašćenja ili dodatnog ovlašćenja.”;

(5) član 7 zamjenjuje se sljedećim:

„Član 7

Prelazne odredbe

1. Za dozvole, ovlašćenja, dodatna i posebna ovlašćenja koja su izdata u skladu sa odgovarajućim odredbama nacionalnog zakonodavstva na osnovu Direktive 2006/23/EZ ili u skladu sa Regulativom (EU) br. 805/2011 smatra se da su izdati u skladu sa ovom regulativom.
2. Imaoci ovlašćenja Aerodromske kontrole vizuelne (*Aerodrome Control Visual – ADV*) koji nemaju ovlašćenje Aerodromske kontrole instrumentalne (*Aerodrome Control Instrument – ADI*) i dalje su ovlašćeni za pružanje usluge kontrole letenja za aerodromski saobraćaj na aerodromu koji nema objavljene procedure instrumentalnog prilaza ili instrumentalnog odlaska, pod uslovom da se zadrži važenje posebnih ovlašćenja za lokaciju u vezi sa *ADV* ovlašćenjem.”;

(6) član 8 zamjenjuje se sljedećim:

„Član 8

Promjene ovlašćenja i dodatnih ovlašćenja

1. Nadležni organi mijenjaju naziv ovlašćenja Aerodromske kontrole instrumentalne (*ADI*) izdatog prije 4. avgusta 2024. godine u Aerodromska kontrola (*Aerodrome Control – ADC*) najkasnije do 4. avgusta 2027. godine na način koji utvrdi nadležni organ.

2. Nadležni organi ne izdaju dozvole koje uključuju ovlaštenje Aerodromske kontrole vizuelne (ADV) nakon 4. avgusta 2024. godine osim za kontrolore letenja iz člana 7 stav 2.
3. Nadležni organi ne izdaju dozvole koje uključuju dodatna ovlaštenja kontrole u vazdušnom prostoru (*Air Control – AIR*), kontrole kretanja po manevarskim površinama (*Ground Movement Control – GMC*), toranjske kontrole (*Tower Control – TWR*), kontrole kretanja po manevarskim površinama sa nadzorom (*Ground Movement Surveillance – GMS*), aerodromske radarske kontrole (*Aerodrome Radar Control – RAD*) i terminalne kontrole (*Terminal Control – TCL*) nakon 4. avgusta 2024. godine.
4. Prava dodatnih ovlaštenja kontrole u vazdušnom prostoru (AIR), kontrole kretanja po manevarskim površinama (GMC) i toranjske kontrole (TWR) izdatih prije 4. avgusta 2024. godine postaju dio prava ovlaštenja aerodromske kontrole (ADC). Ako je korišćenje prava imaoca ograničeno samo na kontrolu u vazdušnom prostoru ili kontrolu kretanja po manevarskim površinama, to se navodi u posebnom ovlaštenju za lokaciju u skladu sa tačkom ATCO.B.020 podtačka (d) Priloga I, u trenutku promjene naziva ovlaštenja aerodromske kontrole instrumentalne (ADI) u aerodromsku kontrolu (ADC) u skladu sa stavom 1 ovog člana.
5. Prava dodatnog ovlaštenja kontrole kretanja po manevarskim površinama sa nadzorom (GMS) izdata prije 4. avgusta 2024. godine postaju dio prava posebnih ovlaštenja za lokaciju povezanih sa ovlaštenjem aerodromske kontrole (ADC).
6. Nadležni organi mijenjaju naziv dodatnog ovlaštenja aerodromske radarske kontrole (RAD) izdatog prije 4. avgusta 2024. godine u dodatno ovlaštenje aerodromske kontrole-nadzorne (*Aerodrome Control Surveillance – SUR*) u trenutku promjene naziva ovlaštenja aerodromske instrumentalne kontrole (ADI) u aerodromsku kontrolu (ADC) u skladu sa stavom 1 ovog člana.
7. Prava dodatnog ovlaštenja terminalne kontrole (TCL) izdatog prije 4. avgusta 2024. godine postaju dio prava posebnog ovlaštenja za lokaciju povezanog sa ovlaštenjem prilazne kontrole nadzorne (*Approach Control Surveillance – APS*) ili ovlaštenjem oblasne kontrole nadzorne (*Area Control Surveillance – ACS*).”;

(7) umeće se član (8a):

„Član (8a)

Konverzija nacionalnih dozvola vojnog kontrolora letenja u dozvole studenta kontrolora letenja

1. Imalac nacionalne dozvole vojnog kontrolora letenja koju je izdala država članica može da podnese zahtjev za konverziju te dozvole u dozvolu studenta kontrolora letenja iz tačke ATCO.B.001. Zahtjev za konverziju dozvole podnosi se nadležnom organu države članice u kojoj je podnosilac zahtjeva služio vojnim snagama.
2. Nadležni organ koji je primio zahtjev iz stava 1 podnosiocu zahtjeva vrši priznavanje te dozvole za potrebe dokazivanja usklađenosti sa relevantnim zahtjevima iz Priloga I (Dio-ATCO) u skladu sa nacionalnim izvještajem o konverziji koji je sačinio nadležni organ predmetne države članice.
3. Nadležni organ predmetne države članice obavještava Agenciju o nacionalnom izvještaju o konverziji i:
 - (a) opisuje nacionalne zahtjeve na osnovu kojih se izdaju dozvole vojnih kontrolora letenja u toj državi članici;
 - (b) opisuje obim prava vojnog kontrolora letenja iz tačke (a);

- (c) navodi koje zahtjeve Priloga I (Dio-ATCO) priznaje;
 - (d) navodi dodatnu obuku, uključujući potrebne ispite i procjene, koje trebaju da obave podnosioci zahtjeva; potrebne ispite i procjene sprovodi organizacija za obuku koja ispunjava zahtjeve iz Priloga III (Dio-ATCO.OR) i koja je sertifikovana za pružanje početne obuke u svrhu izdavanja dozvola studenta kontrolora letenja u skladu sa ovom regulativom;
 - (e) uključuje izjavu kojom se potvrđuje da se usklađenost podnosioca zahtjeva sa zahtjevima u pogledu obuke, ispita i procjena opisanim u nacionalnom izvještaju o konverziji može smatrati ekvivalentnim uspješnom završetku početne obuke koja se zahtijeva u skladu sa ovom regulativom za potrebe izdavanja dozvole studenta kontrolora letenja;
 - (f) uključuje kopije sve relevantne prapratne dokumentacije, uključujući kopije relevantnih nacionalnih zahtjeva i procedura, kojima se demonstrira kako je nadležni organ države članice utvrdio elemente navedene u tač. od (a) do (e).“;
- (8) Prilozi od I do IV mijenjaju se u skladu sa Prilozima od I do IV ove regulative.

Član 2

Stupanje na snagu i primjena

Ova regulativa stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Primjenjivaće se od 4. avgusta 2024. godine.

Ova regulativa obavezujuća je u cjelini i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu 21. aprila 2023. godine.

Za Komisiju

Predsjednica

Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I

Prilog I (Dio-ATCO) Regulative (EU) 2015/340 mijenja se kako slijedi:

1. tačka ATCO.A.010 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.A.010 Zahtjev za promjenu nadležnog organa

- (a) Ako imalac dozvole treba da koristi prava posebnog ovlašćenja za lokaciju u državi članici u kojoj nadležni organ nije nadležni organ koji je izdao dozvolu, imalac dozvole podnosi zahtjev za promjenu nadležnog organa nadležnom organu države članice u kojoj namjerava da koristiti prava u skladu sa procedurom koju je taj organ utvrdio. U tu svrhu, uključeni nadležni organi dijele sve relevantne podatke potrebne da bi se izvršila promjena nadležnog organa i zamjena dozvola u skladu sa procedurom iz tačke ATCO.AR.B.001 podtačka (c) i tačke ATCO.AR.D.003.
- (b) Odstupajući od prethodno navedene podtačke (a), promjena nadležnog organa nije potrebna ako se promjena odnosi na prava instruktora za obuku na sintetičkom uređaju ili prava procjenjivača koje će koristiti samo na sintetičkom uređaju za obuku ili ako se koriste prava dozvole studenta kontrolora letenja.
- (c) Zbog korišćenja prava dozvole u državi članici koja nije država članica u kojoj je dozvola izdata, imalac dozvole mora da ispuni zahtjeve za poznavanje jezika iz tačke ATCO.B.030 koje je odredila država članica u kojoj namjeravaju da se koriste prava.“;

2. tačka ATCO.A.015 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.A.015 Korišćenje prava iz dozvole i privremena nesposobnost

- (a) Korišćenje prava iz dozvole zavisi od ovlašćenja i dodatnih ovlašćenja, važenja posebnih ovlašćenja za lokaciju i ostalih posebnih ovlašćenja i od lješkarskog uvjerenja, osim ako se lješkarsko uvjerenje ne zahtijeva u skladu sa podtačkom (b).
- (b) Lješkarsko uvjerenje nije potrebno prilikom korišćenja prava instruktora za obuku na sintetičkom uređaju ili procjenjivača u slučaju da se prava koriste na sintetičkom uređaju za obuku.
- (c) Imaoci dozvola ne smiju da koriste prava iz dozvola ako sumnjaju u svoju sposobnost za sigurno korišćenje prava iz dozvole pa u takvim slučajevima odmah obavještavaju odgovarajućeg pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi o svojoj privremenoj nesposobnosti za korišćenje prava iz dozvole.
- (d) Pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi mogu da proglase privremenu nesposobnost imaoca dozvole ako se pojavi bilo kakva sumnja u sposobnost imaoca dozvole za sigurno korišćenje prava iz dozvole.
- (e) Pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi moraju da izrade i implementiraju objektivne, transparentne i nediskriminišuće procedure kojima se imaocima dozvola obezbjeđuje proglašenje privremene nesposobnosti za korišćenje prava iz dozvole u skladu sa podtačkom (c), kojima se omogućava proglašenje privremene nesposobnosti imaoca dozvole u skladu sa podtačkom (d) i kojima se obavještava nadležni organ na način utvrđen u toj proceduri.
- (f) Procedure iz podtačke (e) sastavni su dio procedura održavanja stručnosti u skladu sa tačkom ATCO.B.025 podtačka (a) podpodtačka (13).“;

3. tačka ATCO.B.001 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.B.001 Dozvola studenta kontrolora letenja

- (a) Imajući dozvole studenta kontrolora letenja ovlašćeni su da pružaju usluge kontrole letenja pod nadzorom instruktora obuke na radnom mjestu u skladu sa ovlašćenjem(ima) i dodatnim ovlašćenjem(ima) iz svoje dozvole i da pohađaju obuku za dodatno(a) ovlašćenje(a) i posebno(a) ovlašćenje(a) za lokaciju.
- (b) Kandidati za dozvolu studenta kontrolora letenja moraju:
- (1) da imaju najmanje 18 godina;
 - (2) da u periodu od 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva uspješno završe početnu obuku u organizaciji za obuku koja ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu III (Dio-ATCO.OR) koje je odgovarajuće za ovlašćenje i, ako je primjenjivo, za dodatno ovlašćenje, kako je utvrđeno u Dijelu-ATCO, Poddijelu D, Odsjeku 2;
 - (3) da imaju važeće ljekarsko uvjerenje;
 - (4) da dokažu odgovarajući nivo jezičkog znanja u skladu sa zahtjevima utvrđenim u tački ATCO.B.030.
- (c) Dozvola studenta kontrolora letenja sadrži posebno(a) jezičko(a) ovlašćenje(a) i najmanje jedno ovlašćenje i, ukoliko je primjenjivo, jedno dodatno ovlašćenje.
- (d) Imalac dozvole studenta kontrolora letenja koji nije počeo sa korišćenjem prava iz dozvole u periodu od godinu dana od njenog izdavanja ili koji je prekinuo korišćenje tih prava na period duži od godinu dana može da započne ili nastavi obuku na radnom mjestu za to ovlašćenje samo:
- (1) ako je organizacija za obuku koja ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu III (Dio-ATCO.OR) i koja je sertifikovana za pružanje početne obuke relevantne za ovlašćenje sprovedla procjenu prethodne stručnosti kako bi se utvrdilo da li imalac dozvole studenta kontrolora letenja i dalje ispunjava zahtjeve relevantne za to ovlašćenje, i
 - (2) nakon ispunjavanja svih zahtjeva u pogledu obuke koji su proizašli iz procjene iz gore navedene podtačke (d) podpodtačka (1).”;
4. u tački ATCO.B.005 podtačka (e) zamjenjuje se sljedećim:
- „(e) Imalac dozvole kontrolora letenja koji nije počeo sa korišćenjem ovlašćenja u periodu od godinu dana od njegovog izdavanja može da započne obuku na radnom mjestu za to ovlašćenje samo:
- (1) ako je organizacija za obuku koja ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu III (Dio-ATCO.OR) i koja je sertifikovana za pružanje početne obuke relevantne za ovlašćenje sprovedla procjenu prethodne stručnosti kako bi se utvrdilo da li imalac dozvole kontrolora letenja i dalje ispunjava zahtjeve relevantne za to ovlašćenje, i
 - (2) nakon ispunjavanja svih zahtjeva u pogledu obuke koji proizlaze iz procjene iz gore navedene podtačke (e) podpodtačka (1).”;
5. tačka ATCO.B.010 zamjenjuje se sljedećim:
- „ATCO.B.010 Ovlašćenja kontrolora letenja**
- (a) Dozvole sadrže najmanje jedno od sljedećih ovlašćenja čime se pokazuje šta je imalac dozvole ovlašćen da pruža:
- (1) ovlašćenje aerodromske kontrole (ADC) kojim se navodi da je imalac dozvole stručan za pružanje usluge kontrole letenja za aerodromski saobraćaj.

- (2) ovlaštenje prilazne kontrole proceduralne (APP) kojim se navodi da je imalac dozvole stručan za pružanje usluge kontrole letenja vazduhoplovima u dolasku, odlasku ili preletu bez upotrebe nadzorne opreme;
 - (3) ovlaštenje prilazne kontrole nadzorne (APS) kojim se navodi da je imalac dozvole stručan za pružanje usluge kontrole letenja vazduhoplovima u dolasku, odlasku ili preletu uz upotrebu nadzorne opreme;
 - (4) ovlaštenje oblasne kontrole proceduralne (ACP) kojim se navodi da je imalac dozvole stručan za pružanje usluge kontrole letenja vazduhoplovima bez upotrebe nadzorne opreme;
 - (5) ovlaštenje oblasne kontrole nadzorne (ACS) kojim se navodi da je imalac dozvole stručan za pružanje usluge kontrole letenja vazduhoplovima uz upotrebu nadzorne opreme.
- (b) Imalac ovlašćenja koji je prekinuo korišćenje prava povezanih sa tim ovlašćenjem tokom četiri ili više prethodnih uzastopnih godina može da započne obuku na radnom mjestu za to ovlašćenje samo:
- (1) ako je organizacija za obuku koja ispunjava zahtjeve propisane u Prilogu III (Dio-ATCO.OR) i koja je sertifikovana za pružanje početne obuke relevantne za to ovlašćenje sprovedla procjenu prethodne stručnosti kako bi se utvrdilo da li imalac ovlašćenja i dalje ispunjava uslove tog ovlašćenja, i
 - (2) nakon ispunjavanja svih zahtjeva u pogledu obuke koji proizlaze iz procjene iz gore navedene podtačke (b) podpodtačka (1).”;

6. tačka ATCO.B.015 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.B.015 Dodatna ovlašćenja

- (a) Ovlaštenje aerodromske kontrole (ADC) može da sadrži posebno ovlašćenje aerodromske kontrole nadzorne (SUR), označavajući da je imalac dozvole stručan za pružanje usluge aerodromske kontrole pomoću nadzornih sistema.
- (b) Ovlaštenje prilazne kontrole nadzorne (APS) sadrži najmanje jedno od sljedećih dodatnih ovlašćenja:
 - (1) Dodatno ovlašćenje za precizni prilazni radar (PAR), kojim se navodi da je imalac dozvole stručan za pružanje usluge zemaljski kontrolisanih preciznih prilaza vazduhoplovima u završnom prilazu poletno-sletne staze uz upotrebu radarske opreme za precizni prilaz vazduhoplova;
 - (2) Dodatno ovlašćenje za prilaz po nadzornom radaru (SRA), kojim se navodi da je imalac dozvole stručan za pružanje usluge zemaljski kontrolisanih nepreciznih prilaza vazduhoplovima u završnom prilazu poletno-sletne staze uz upotrebu nadzorne opreme.
- (c) Ovlaštenje oblasna kontrola proceduralna (ACP) može da uključuje dodatno ovlašćenje okeanska kontrola (OCN), kojim se navodi da je imalac dozvole stručan za pružanje usluga kontrole letenja vazduhoplovima koji obavljaju operacije u oblasti okeanske kontrole.
- (d) Ovlaštenje oblasna kontrola nadzorna (ACS) može da uključuje dodatno ovlašćenje okeanska kontrola (OCN), kojim se navodi da je imalac dozvole stručan za pružanje usluga kontrole letenja vazduhoplovima koji obavljaju operacije u oblasti okeanske kontrole.”;

7. tačka ATCO.B.020 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.B.020 Posebna ovlaštenja za lokaciju

- (a) Posebnim ovlaštenjem za lokaciju imaocu dozvole se odobrava pružanje usluga kontrole letenja u određenom sektoru, grupi sektora i/ili na radnim pozicijama za koje je odgovorna određena jedinica za usluge u vazdušnom saobraćaju.
 - (b) Podnosioci zahtjeva za posebno ovlaštenje za lokaciju moraju da imaju uspješno završen kurs obuke za posebno ovlaštenje za lokaciju u skladu sa zahtjevima utvrđenim u Dijelu-ATCO, Poddijelu D, Odsjeku 3.
 - (c) Uz izuzeće od podtačke (b), faza obuke na radnom mjestu u Dijelu-ATCO, Poddijelu D, Odsjeku 3 ne mora da se zahtijeva kad se posebno ovlaštenje za lokaciju izdaje u vezi sa izdavanjem privremene OJTI autorizacije za istu jedinicu.
 - (d) Ograničenja korišćenja prava ovlaštenja aerodromske kontrola (ADC) navode se u posebnom ovlaštenju za lokaciju.
 - (e) Kandidati za posebno ovlaštenje za lokaciju koji mijenjaju nadležni organ kako je navedeno u tački ATCO.A.010 moraju, osim zahtjeva navedenih u tački ATCO.B.020 podtačka (b), da ispune zahtjeve iz tačke ATCO.D.060 podtačka (f).
 - (f) Kontrolorima letenja koji pružaju usluge kontrole letenja za vazduhoplove koji obavljaju probne letove nadležni organ može, dodatno uz zahtjeve utvrđene u tački (b), odrediti dodatne zahtjeve koje moraju da ispune.
 - (g) Posebno ovlaštenje za lokaciju važi u periodu koji se utvrđuje u procedurama održavanja stručnosti u jedinici kontrole letenja. Taj period nije duži od 3 godine.
 - (h) Period važenja posebnih ovlaštenja za lokaciju u slučaju prvog izdavanja i obnavljanja počinje najkasnije 30 dana od dana uspješno završene procjene.
 - (i) Posebna ovlaštenja za lokaciju se produžavaju:
 - (1) ako je podnosilac zahtjeva koristio prava dozvole minimalni broj sati, kako je propisano u procedurama održavanja stručnosti u jedinici kontrole letenja;
 - (2) ako je kandidat pohađao obuku obnove znanja tokom perioda važenja posebnog ovlaštenja za lokaciju u skladu sa procedurama održavanja stručnosti u jedinici kontrole letenja;
 - (3) ako je stručnost podnosioca zahtjeva procijenjena u skladu sa procedurama održavanja stručnosti u jedinici kontrole letenja najranije tri mjeseca prije datuma isteka posebnog ovlaštenja za lokaciju.
 - (j) Posebna ovlaštenja za lokaciju produžavaju se, ako su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u podtački (i), u periodu od tri mjeseca neposredno prije datuma njihovog isteka. U takvim se slučajevima period važenja računa od datuma isteka.
 - (k) Ako se posebno ovlaštenje za lokaciju produži prije roka propisanog u podtački (j), njegov period važenja počinje najkasnije 30 dana od datuma uspješno završene procjene stručnosti, ukoliko su takođe ispunjeni i uslovi iz podtačke (i) podpodtač. (1) i (2).
 - (l) Ako posebno ovlaštenje za lokaciju istekne, za obnavljanje tog posebnog ovlaštenja imalac dozvole mora uspješno da završi kurs obuke za posebno ovlaštenje za lokaciju u skladu sa zahtjevima utvrđenim u Dijelu-ATCO, Poddijelu D, Odsjeku 3.”;
8. Tačka ATCO.B.025 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.B.025 Procedura održavanja stručnosti u jedinici kontrole letenja

(a) Procedure održavanja stručnosti u jedinici kontrole letenja utvrđuje pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi, a odobrava ih nadležni organ. U procedurama održavanja stručnosti u jedinici kontrole letenja nalaze se barem sljedeći elementi:

- (1) rok važenja posebnog ovlašćenja za lokaciju u skladu sa tačkom ATCO.B.020 podtačka (g);
- (2) najduži kontinuirani period za vrijeme važenja posebnog ovlašćenja za lokaciju tokom kojeg nije bilo korišćenja njegovih prava. Taj period ne smije da bude duži od 90 kalendarskih dana;
- (3) minimalan broj sati ili, u slučaju dodatnih ovlašćenja SRA i PAR, minimalan broj prilaza za korišćenje prava posebnog ovlašćenja za lokaciju u datom vremenskom periodu, koji ne smije da bude duži od 12 mjeseci, za potrebe tačke ATCO.B.020 podtačka (i) podpodtačka (1). Instruktorima obuke na radnom mjestu koji koriste prava posebnog ovlašćenja OJT i vrijeme provedeno u podučavanju priznaje se do najviše 50% sati potrebnih za produženje posebnog ovlašćenja za lokaciju;
- (4) procedure za slučajeve kada imalac dozvole ne ispunjava zahtjeve utvrđene u podtački (a) podpodtač. (2) i (3);
- (5) postupci za procjenu stručnosti, uključujući procjenu predmeta sa obuke obnove znanja u skladu sa tačkom ATCO.D.080 podtačka (b);
- (6) postupci za sprovođenje ispita iz teorijskog znanja i razumijevanja, potrebnog za korišćenje prava ovlašćenja, dodatnih i posebnih ovlašćenja;
- (7) postupci za utvrđivanje tema i podtema, ciljeva i metoda obuke za kontinuiranu obuku;
- (8) minimalno trajanje i učestalost obuke obnove znanja;
- (9) postupci za sprovođenje ispita iz teorijskog znanja i/ili procjene praktičnih vještina stečenih tokom doobuke, uključujući prolazne ocjene za ispitate;
- (10) postupci u slučaju neuspjeha na ispitu ili procjeni, uključujući postupke za podnošenje žalbe;
- (11) kvalifikacije, uloge i odgovornosti osoblja za obuku;
- (12) procedura za obezbjeđivanje da su instruktori za praktičnu obuku vježbali tehnike obuke za procedure za koje se obuka pruža u skladu sa tačkom ATCO.C.010 podtačka (b) podpodtačka (3) i tačkom ATCO.C.030 podtačka (b) podpodtačka (3);
- (13) procedura za proglašavanje i upravljanje slučajeva privremene nesposobnosti za korišćenje prava iz dozvole, kao i za obavještanje nadležnog organa u skladu sa tačkom ATCO.A.015 podtačka (e);
- (14) utvrđivanje evidencije za čuvanje koji se posebno odnose na kontinuiranu obuku i procjene u skladu sa tačkom ATCO.OR.C.020;
- (15) postupak i razlozi za pregled i izmjenu procedura održavanja stručnosti u jedinici kontrole letenja i njeno dostavljanje nadležnom organu. Pregled procedure održavanja stručnosti u jedinici kontrole letenja sprovodi se najmanje svake tri godine.

(b) U cilju ispunjavanja zahtjeva utvrđenih u podtački (a) podpodtačka (3), pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi čuvaju evidenciju o satima tokom kojih svaki imalac dozvole koristi prava

svog posebnog ovlaštenja za lokaciju radeći u sektorima, grupama sektora i/ili na radnim pozicijama u ATC jedinici i na zahtjev dostavljaju te podatke nadležnim organima i imaocu dozvole.

- (c) Prilikom uspostavljanja procedura iz tačke (a) podtač. (4) i (13) pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi moraju da obezbijede primjenu mehanizama koji garantuju pravedno postupanje prema imaocima dozvole kada važenje njihovih posebnih ovlaštenja ne može da se produži.”;

9. u tački ATCO.B.040 podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Dokazivanje jezičkog znanja sprovodi se metodom procjene koju je odobrio bilo koji nadležni organ, a koja mora da sadrži:

- (1) postupak koji se koristi za procjenu;
- (2) kvalifikaciju procjenjivača;
- (3) procedura podnošenja žalbi.”;

10. tačka ATCO.C.015 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.C.015 Zahtjev za izdavanje posebnog ovlaštenja instruktora obuke na radnom mjestu

Podnosioci zahtjeva za izdavanje posebnog ovlaštenja OJTI:

- (a) moraju da imaju dozvolu kontrolora letenja sa važećim posebnim ovlaštenjem za lokaciju;
- (b) morali su da koriste prava iz dozvole kontrolora letenja najmanje dvije godine neposredno prije podnošenja zahtjeva. Na zahtjev organizacije za obuku nadležni organ može da skрати ovaj period na najmanje godinu dana; i
- (c) morali su tokom perioda od 12 mjeseci koji je prethodio datumu podnošenja zahtjeva uspješno da završe kurs za praktične metode podučavanja tokom kojega se predavalo i na odgovarajući način procjenjivalo potrebno znanje i pedagoške vještine.”;

11. tačka ATCO.C.020 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.C.020 Važenje posebnog ovlaštenja instruktora obuke na radnom mjestu

- (a) Posebno ovlaštenje OJTI važi tokom perioda od tri godine.
- (b) Posebno ovlaštenje OJTI može da se produži nakon uspješno završene obuke obnove znanja o praktičnim vještinama podučavanja, tokom njegovog perioda važenja, pod uslovom da su ispunjeni zahtjevi iz tačke ATCO.C.015 podtačka (a).
- (c) Ako je posebno ovlaštenje OJTI isteklo, pod uslovom da je ispunjen zahtjev iz tačke ATCO.C.015 podtačka (a), ono može da se obnovi ako je tokom perioda od 12 mjeseci koji prethodi datumu podnošenja zahtjeva za obnovu imalac posebnog ovlaštenja OJTI:
 - (1) pohađao obuku za obnovu znanja o praktičnim vještinama podučavanja; i
 - (2) uspješno prošao procjenu stručnosti za instruktora za praktičnu obuku.
- (d) U slučaju prvog izdavanja i obnavljanja period važenja posebnog ovlaštenja instruktora obuke na radnom mjestu počinje najkasnije 30 dana od datuma uspješno završene procjene.
- (e) Ako nije ispunjen zahtjev iz tačke ATCO.C.015 podtačka (a), posebno ovlaštenje OJTI može da se zamijeni posebnim ovlaštenjem STDI pod uslovom da je obezbijedena usklađenost sa zahtjevima iz tačke ATCO.C.040 podtač. (b) i (c).”;

12. tačka ATCO.C.030 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.C.030 Prava instruktora za obuku na sintetičkom uređaju (STDI)

(a) Imaoci posebnog ovlašćenja STDI ovlašćeni su da pružaju praktičnu obuku na sintetičkim uređajima za obuku:

- (1) za predmete praktične prirode tokom početne obuke;
- (2) za obuku u jedinici kontrole letenja koja nije obuka na radnom mjestu; i
- (3) za kontinuiranu obuku.

Ako STDI sprovodi pre-OJT, instruktor mora da ima ili je imao odgovarajuće posebno ovlašćenje za lokaciju.

(b) Imaoci posebnog ovlašćenja STDI koriste prava tog posebnog ovlašćenja samo:

- (1) ako imaju najmanje dvije godine iskustva u ovlašćenju koje će da podučavaju;
- (2) ako su dokazali znanje o važećim operativnim praksama;
- (3) ako su vježbali metode podučavanja za procedure koje će da podučavaju.

(c) Izuzetno od tačke podtačke (b) podpodtačka (1),

- (1) na zahtjev organizacije za obuku nadležni organ može da skрати period od dvije godine na najmanje jednu godinu;
- (2) svako ovlašćenje se smatra odgovarajućim za potrebe osnovne obuke;
- (3) za potrebe obuke za ovlašćenje, obuku za specifične i odabrane operativne poslove može da pruža STDI koji ima ovlašćenje relevantno za taj specifični i odabrani operativni zadatak.”;

13. tačka ATCO.C.035 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.C.035 Zahtjev za izdavanje posebnog ovlašćenja instruktora za obuku na sintetičkom uređaju

Podnosioci zahtjeva za izdavanje posebnog ovlašćenja STDI moraju:

- (a) najmanje dvije godine da koriste prava dozvole kontrolora letenja za bilo koje ovlašćenje. Na zahtjev organizacije za obuku nadležni organ može da skрати ovaj period na najmanje godinu dana; i
- (b) tokom perioda od 12 mjeseci koji je prethodio datumu podnošenja zahtjeva, da uspješno završe kurs za praktične metode podučavanja tokom kojeg se predavalo i na odgovarajući način procjenjivalo potrebno znanje i pedagoške vještine.”;

14. tačka ATCO.C.040 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.C.040 Važenje posebnog ovlašćenja instruktora za obuku na sintetičkom uređaju

- (a) STDI posebno ovlašćenje važi tokom perioda od tri godine.
- (b) STDI posebno ovlašćenje može da se produži nakon uspješno završene obuke za obnovu znanja o praktičnim vještinama podučavanja i o aktuelnim operativnim praksama, tokom njegovog perioda važenja.
- (c) Ako je STDI posebno ovlašćenje isteklo, može da se obnovi ako je, tokom perioda od 12 mjeseci koji prethodi datumu podnošenja zahtjeva za obnavljanje, imalac STDI posebno ovlašćenja:

- (1) pohađao obuku za obnovu znanja o praktičnim vještinama podučavanja i trenutnim operativnim praksama; i
 - (2) uspješno prošao procjenu stručnosti za instruktora za praktičnu obuku.
- (d) U slučaju prvog izdavanja i obnavljanja period važenja STDI posebnog ovlašćenja počinje najkasnije 30 dana od datuma uspješno završene procjene.”;

15. tačka ATCO.C.045 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.C.045 Prava procjenjivača

- (a) Osoba smije da sprovodi procjene samo ako ima posebno ovlašćenje procjenjivača.
- (b) Imaoci posebnog ovlašćenja procjenjivača ovlašćeni su da sprovedu procjene:
 - (1) tokom početne obuke za izdavanje dozvole studenta kontrolora letenja ili za izdavanje novog ovlašćenja i/ili dodatnog ovlašćenja, prema potrebi;
 - (2) prethodne stručnosti u smislu tačke ATCO.B.001 podtačka (d), tačke ATCO.B.005 podtačka (e) i tačke ATCO.B.010 podtačka (b);
 - (3) studenta kontrolora letenja za izdavanje posebnog ovlašćenja za lokaciju i dodatnog(ih) ovlašćenja, prema potrebi;
 - (4) kontrolora letenja za izdavanje posebnog ovlašćenja za lokaciju i dodatnog(ih) ovlašćenja, prema potrebi, kao i za produženje ili obnavljanje posebnog ovlašćenja za lokaciju;
 - (5) kandidata instruktora za praktičnu obuku ili kandidata procjenjivača ako je obezbijeđena usklađenost sa primjenljivim zahtjevima iz podtačke (d) podpodtač. (2) do (4).
- (c) Imaoci posebnog ovlašćenja procjenjivača koriste prava svog posebnog ovlašćenja samo:
 - (1) ako imaju najmanje dvije godine iskustva sa ovlašćenjem i dodatnim ovlašćenjem(ima) koje će procjenjivati; i
 - (2) ako su demonstrirali znanje o važećim operativnim praksama.
- (d) Osim zahtjeva utvrđenih u podtački (c), imaoci posebnog ovlašćenja procjenjivača koriste prava posebnog ovlašćenja:
 - (1) za procjene koje vode do izdavanja, produžavanja i obnavljanja posebnog ovlašćenja za lokaciju, pod uslovom da i oni imaju posebno ovlašćenje za lokaciju povezanu sa procjenom u neposrednom prethodnom periodu od najmanje godinu dana;
 - (2) za procjenu stručnosti kandidata zbog izdavanja ili obnavljanja posebnog ovlašćenja STDI, pod uslovom da i oni imaju posebno ovlašćenje STDI ili OJTI i ako su koristili prava tog posebnog ovlašćenja najmanje tri godine;
 - (3) za procjenu stručnosti kandidata zbog izdavanja ili obnavljanja posebnog ovlašćenja OJTI, pod uslovom da imaju posebno ovlašćenje instruktora obuke na radnom mjestu i ako su koristili prava tog posebnog ovlašćenja najmanje tri godine;
 - (4) za procjenu stručnosti kandidata zbog izdavanja ili obnavljanja posebnog ovlašćenja procjenjivača, pod uslovom da imaju posebno ovlašćenje procjenjivača i ako su koristili prava posebnog ovlašćenja procjenjivača najmanje tri godine.

- (e) Prilikom procjene za potrebe izdavanja i obnavljanja posebnog ovlaštenja za lokaciju i za potrebe obezbjeđivanja nadzora na operativnom radnom mjestu, procjenjivač ujedno mora da ima i posebno ovlaštenje OJTI ili ujedno mora da bude biti prisutan OJTI koji ima važeće posebno ovlaštenje za lokaciju povezanu sa procjenom.”;

16. tačka ATCO.C.055 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.C.055 Zahtjev za izdavanje posebnog ovlaštenja procjenjivača

Podnosioci zahtjeva za izdavanje posebnog ovlaštenja procjenjivača moraju:

- (a) najmanje dvije godine da koriste prava dozvole kontrolora letenja; i
- (b) tokom perioda od 12 mjeseci koji je prethodio datumu podnošenja zahtjeva uspješno da završe kurs za procjenjivača tokom kojeg se predavalo i na odgovarajući način procjenjivalo potrebno znanje i vještine, koristeći teorijske i praktične metode.”;

17. tačka ATCO.C.060 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.C.060 Važenje posebnog ovlaštenja procjenjivača

- (a) Posebno ovlaštenje procjenjivača važi u periodu od tri godine.
- (b) Posebno ovlaštenje procjenjivača može da se produži nakon uspješno završene obuke za obnovu znanja o vještinama procjenjivanja i o aktuelnim operativnim praksama, tokom perioda njegovog važenja.
- (c) Ako je posebno ovlaštenje procjenjivača isteklo, može da se obnovi ako je tokom perioda od 12 mjeseci koji prethodi datumu podnošenja zahtjeva za obnavljanje imalac posebnog ovlaštenja procjenjivača:
- (1) pohađao obuku za obnovu znanja o vještinama procjenjivanja i važećim operativnim praksama; i
- (2) uspješno prošao procjenu stručnosti za procjenjivača,
- (d) U slučaju prvog izdavanja i obnavljanja period važenja posebnog ovlaštenja procjenjivača počinje najkasnije 30 dana od datuma uspješno završene procjene.”;

18. tačka ATCO.D.010 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.D.010 Sastav početne obuke

- (a) Početna obuka, predviđena za kandidata za dozvolu studenta kontrolora letenja ili za izdavanje novog ovlaštenja i/ili, ako je primjenljivo, dodatnog ovlaštenja, sastoji se od:
- (1) osnovne obuke, koja sadrži sve predmete, teme i podteme navedene u Dodatku 2 Priloga I; i
- (2) obuke za ovlaštenje, koja sadrži sve predmete, teme i podteme za barem jedno od sljedećih ovlaštenja:
- (i) ovlaštenje aerodromske kontrole – ADC, definisano u Dodatku 3 Priloga I;
- (ii) ovlaštenje prilazne kontrole proceduralne – APP, definisano u Dodatku 4 Priloga I;
- (iii) ovlaštenje oblasne kontrole proceduralne – ACP, definisano u Dodatku 5 Priloga I;
- (iv) ovlaštenje prilazne kontrole nadzorne – APS, definisano u Dodatku 6 Priloga I;
- (v) ovlaštenje oblasne kontrole nadzorne – ACS, definisano u Dodatku 7 Priloga I.

- (b) Obuka predviđena za sticanje novog ovlašćenja sastoji se od predmeta, tema i podtema primjenljivih na najmanje jedno od ovlašćenja utvrđenih u podtački (a) podpodtačka (2).
- (c) Obuka predviđena za ponovnu aktivaciju ovlašćenja nakon neuspješne procjene prethodne stručnosti u skladu sa tačkom ATCO.B.010 podtačka (b) prilagođava se rezultatu te procjene.
- (d) Obuka predviđena za dodatno ovlašćenje sastoji se od predmeta, tema i podtema koje je pripremila organizacija za obuku i koji su odobreni kao dio kursa obuke.
- (e) Osnovna obuka i/ili obuka za ovlašćenje može da se dopuni predmetima, temama i podtemama koji su dodatni ili specifični za okruženje funkcionalnog bloka vazdušnog prostora (FAB) ili za nacionalno okruženje.”;

19. u tački ATCO.D.025 podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Prolazna ocjena na ispitu iz teorijskog znanja daje se kandidatu koji ostvari najmanje 75% ukupnog broja bodova na tom ispitu.”;

20. u tački ATCO.D.025 podtačka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Prolazna ocjena na procjeni dodjeljuje se kandidatu koji dosljedno dokaže zahtijevani učinak kako je navedeno u tački ATCO.D.030 i ponašanje neophodno za sigurno pružanje usluge kontrole letenja.”;

21. u tački ATCO.D.035 podtačka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) Prolazna ocjena na procjeni dodjeljuje se kandidatu koji dosljedno dokaže zahtijevani učinak kako je navedeno u tački ATCO.D.040 i ponašanje neophodno za sigurno pružanje usluge kontrole letenja.”;

22. tačka ATCO.D.040 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.D.040 Ciljevi učinka obuke za ovlašćenje

- (a) Ciljevi učinka obuke za ovlašćenje i zadaci ciljeva učinka utvrđuju se za svaki kurs obuke za ovlašćenje.
- (b) Ciljevi učinka obuke za ovlašćenje zahtijevaju od polaznika obuke da:
 - (1) dokaže sposobnost upravljanja vazdušnim saobraćajem na način kojim se obezbjeđuju sigurne, redovne i ekspeditivne usluge; i
 - (2) upravlja složenim i gustim saobraćajnim situacijama.
- (c) Uz podtačku (b), ciljevi učinka obuke za ovlašćenje aerodromske kontrole (ADC) moraju da obezbijede da kandidati:
 - (1) mogu da izdrže radno opterećenje i pružaju usluge u vazdušnom saobraćaju u okviru utvrđenog aerodromskog prostora nadležnosti; i
 - (2) primjenjuju tehnike aerodromske kontrole i operativne procedure na aerodromski saobraćaj.
- (d) Uz podtačku (b), ciljevi učinka obuke za ovlašćenje prilazne kontrole proceduralne (APP) moraju da obezbijede da kandidati:
 - (1) mogu da izdrže radno opterećenje i pružaju usluge u vazdušnom saobraćaju u okviru utvrđenog prostora nadležnosti prilazne kontrole vazdušnog saobraćaja; i

- (2) primjenjuju prilaznu proceduralnu kontrolu, tehnike planiranja i operativne procedure na saobraćaj vazduhoplova u dolasku, na čekanju, odlasku i preletu.
- (e) Uz podtačku (b), ciljevi učinka obuke za ovlašćenje prilazne kontrole nadzorne (APS) moraju da obezbijede da kandidati:
 - (1) mogu da izdrže radno opterećenje i pružaju usluge u vazdušnom saobraćaju u okviru utvrđenog prostora nadležnosti prilazne kontrole; i
 - (2) primjenjuju prilaznu nadzornu kontrolu, tehnike planiranja i operativne procedure na saobraćaj vazduhoplova u dolasku, na čekanju, odlasku i preletu.
- (f) Uz podtačku (b), ciljevi djelovanja obuke za ovlašćenje oblasne kontrole proceduralne (ACP) moraju da obezbijede da kandidati:
 - (1) mogu da izdrže radno opterećenje i pružaju usluge u vazdušnom saobraćaju u okviru utvrđenog prostora nadležnosti oblasne kontrole letenja; i
 - (2) primjenjuju oblasnu proceduralnu kontrolu, tehnike planiranja i operativne procedure na oblasni saobraćaj.
- (g) Uz podtačku (b), ciljevi učinka obuke za ovlašćenje oblasne kontrole nadzorne (ACS) moraju da obezbijede da kandidati:
 - (1) mogu da izdrže radno opterećenje i pružaju usluge u vazdušnom saobraćaju u okviru utvrđenog prostora nadležnosti oblasne kontrole letenja; i
 - (2) primjenjuju oblasnu nadzornu kontrolu, tehnike planiranja i operativne procedure na oblasni saobraćaj.”;

23. tačka ATCO.D.050 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.D.050 Preduslovi za obuku u jedinici kontrole letenja

Pod uslovom da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u tački ATCO.B.001 podtačka (d), tački ATCO.B.005 podtačka (e) i tački ATCO.B.010 podtačka (b):

- (a) obuku u jedinici kontrole letenja mogu da započnu samo lica koja su uspješno završila početnu obuku relevantnu za ovlašćenje i, ako je primjenljivo, dodatno ovlašćenje;
- (b) fazu obuke na radnom mjestu za obuku u jedinici kontrole letenja mogu da započnu samo lica koja posjeduju dozvolu studenta kontrolora letenja ili dozvolu kontrolora letenja sa odgovarajućim ovlašćenjem i, ako je primjenljivo, dodatnim ovlašćenjem.”;

24. u tački ATCO.D.060 podtač. (e) i (f) zamjenjuju se sljedećim:

„(e) Obuka predviđena za dodatno ovlašćenje sastoji se od predmeta, tema i podtema koje je izradila organizacija za obuku i koji su odobreni kao dio kursa obuke.

(f) Kursevi za posebno ovlašćenje za lokaciju koje pohađaju studenti kontrolori letenja ili kontrolori letenja u državi članici za koju nadležni organ nije isti onaj koji je izdao dozvolu prilagođavaju se da bi uključili elemente početne obuke koji su svojstveni funkcionalnom bloku vazdušnog prostora ili nacionalnom okruženju. Isti se zahtjev primjenjuje na slučajeve u kojima je podnosilac zahtjeva za dozvolu studenta završio početnu obuku u državi članici različitoj od države članice koja će izdati dozvolu studenta.”;

25. Dodatak 2 Priloga I zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak 2 Priloga I

OSNOVNA OBUKA

Referenca: Prilog I (Dio-ATCO), Poddio D, Odsjek 2, tačka ATCO.D.010 podtačka (a) podpodtačka (1)

SADRŽAJ

PREDMET 1:	UVOD U KURS
PREDMET 2:	VAZDUHOPLOVNO PRAVO
PREDMET 3:	UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM
PREDMET 4:	METEOROLOGIJA
PREDMET 5:	NAVIGACIJA
PREDMET 6:	VAZDUHOPLOVI
PREDMET 7:	LJUDSKI FAKTORI
PREDMET 8:	OPREMA I SISTEMI
PREDMET 9:	PROFESIONALNO OKRUŽENJE

PREDMET 1: UVOD U KURS

TEMA INTRB 1 –	UPRAVLJANJE KURSOM
Podtema INTRB 1.1 –	Predstavljanje kursa
Podtema INTRB 1.2 –	Vođenje kursa
Podtema INTRB 1.3 –	Materijali za učenje i dokumentacija za obuku
TEMA INTRB 2 –	UVOD U KURS ATC OBUKE
Podtema INTRB 2.1 –	Sadržaj, metodologija i organizacija kursa
Podtema INTRB 2.2 –	Sistem vrijednosti obuke
Podtema INTRB 2.3 –	Proces procjene
TEMA INTRB 3 –	UVOD U KARIJERU KONTROLORA LETENJA
Podtema INTRB 3.1 –	Perspektive za posao

PREDMET 2: VAZDUHOPLOVNO PRAVO

TEMA LAW B 1 –	UVOD U VAZDUHOPLOVNO PRAVO
Podtema LAW B 1.1 –	Značaj vazduhoplovnog prava
TEMA LAW B 2 –	MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE
Podtema LAW B 2.1 –	ICAO
Podtema LAW B 2.2 –	Evropske i ostale agencije
Podtema LAW B 2.3 –	Vazduhoplovne zajednice
TEMA LAW B 3 –	NACIONALNE ORGANIZACIJE
Podtema LAW B 3.1 –	Nacionalni organi

- Podtema LAWB 3.2 – Nacionalne zakonodavne procedure
- Podtema LAWB 3.3 – Nadležni organ
- Podtema LAWB 3.4 – Nacionalna vazduhoplovna udruženja
- TEMA LAWB 4 – UPRAVLJANJE SIGURNOŠĆU ATS-a
- Podtema LAWB 4.1 – Sigurnosni propisi
- Podtema LAWB 4.2 – Sistem upravljanja sigurnošću
- TEMA LAWB 5 – PRAVILA I PROPISI
- Podtema LAWB 5.1 – Mjerne jedinice
- Podtema LAWB 5.2 – Licenciranje/sertifikacija kontrolora letenja
- Podtema LAWB 5.3 – Pregled ANS-a
- Podtema LAWB 5.4 – Pregled ATS-a
- Podtema LAWB 5.5 – Pregled AIM-a
- Podtema LAWB 5.6 – Pravila letenja
- Podtema LAWB 5.7 – Vazdušni prostor i ATS rute
- Podtema LAWB 5.8 – Plan leta
- Podtema LAWB 5.9 – Aerodromi
- Podtema LAWB 5.10 – Procedure na čekanju za letove po IFR-u
- Podtema LAWB 5.11 – Procedure na čekanju za letove po VFR-u

PREDMET 3: UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM

- TEMA ATMB 1 – UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM
- Podtema ATMB 1.1 – Primjena mjernih jedinica
- Podtema ATMB 1.2 – Usluga kontrole letenja (ATC)
- Podtema ATMB 1.3 – Usluga informisanja vazduhoplova u letu (FIS)
- Podtema ATMB 1.4 – Usluga uzbunjivanja
- Podtema ATMB 1.5 – Savjetodavne usluge u vazdušnom saobraćaju
- Podtema ATMB 1.6 – Kapacitet sistema usluga u vazdušnom saobraćaju i upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja
- Podtema ATMB 1.7 – Upravljanje vazdušnim prostorom (ASM)
- TEMA ATMB 2 – PODEŠAVANJE VISINOMJERA I DODJELA NIVOA
- Podtema ATMB 2.1 – Podešavanje visinomjera
- Podtema ATMB 2.2 – Prelazni nivo
- Podtema ATMB 2.3 – Dodjela nivoa
- TEMA ATMB 3 – RADIOTELEFONIJA (RTF)

- Podtema ATMB 3.1 – RTF opšte operativne procedure
- TEMA ATMB 4 – ATC ODOBRENJA I ATC INSTRUKCIJE
- Podtema ATMB 4.1 – Tip i sadržaj ATC odobrenja
- Podtema ATMB 4.2 – ATC instrukcije
- TEMA ATMB 5 – KOORDINACIJA
- Podtema ATMB 5.1 – Principi, tipovi i sadržaj koordinacije
- Podtema ATMB 5.2 – Potreba za koordinacijom
- Podtema ATMB 5.3 – Načini koordinacije
- TEMA ATMB 6 – PRIKAZ PODATAKA
- Podtema ATMB 6.1 – Izdavanje podataka
- Podtema ATMB 6.2 – Upravljanje podacima
- TEMA ATMB 7 – RAZDVAJANJA
- Podtema ATMB 7.1 – Vertikalno razdvajanje i procedure
- Podtema ATMB 7.2 – Horizontalno razdvajanje i procedure
- Podtema ATMB 7.3 – Vizuelno razdvajanje
- Podtema ATMB 7.4 – Aerodromsko razdvajanje i procedure
- Podtema ATMB 7.5 – Razdvajanje na osnovu ATS nadzornih sistema
- Podtema ATMB 7.6 – Razdvajanje uzrokovano vrtložnom turbulencijom
- TEMA ATMB 8 – VAZDUŠNE I ZEMALJSKE SIGURNOSNE MREŽE
- Podtema ATMB 8.1 – Vazdušni sistemi zaštite
- Podtema ATMB 8.2 – Zemaljski sistemi zaštite
- TEMA ATMB 9 – OSNOVNE PRAKTIČNE VJEŠTINE
- Podtema ATMB 9.1 – Proces upravljanja saobraćajem
- Podtema ATMB 9.2 – Osnovne praktične vještine primjenljive na sva ovlašćenja
- Podtema ATMB 9.3 – Osnovne praktične vještine primjenljive na aerodrom
- Podtema ATMB 9.4 – Osnovne praktične vještine primjenljive na nadzor

PREDMET 4: METEOROLOGIJA

- TEMA METB 1 – UVOD U METEOROLOGIJU
- Podtema METB 1.1 – Primjena mjernih jedinica
- Podtema METB 1.2 – Vazduhoplovstvo i meteorologija
- Podtema METB 1.3 – Organizacija meteorološke službe
- TEMA METB 2 – ATMOSFERA
- Podtema METB 2.1 – Sastav i struktura

Podtema METB 2.2 –	Standardna atmosfera
Podtema METB 2.3 –	Toplota i temperatura
Podtema METB 2.4 –	Voda u atmosferi
Podtema METB 2.5 –	Vazdušni pritisak
TEMA METB 3 –	CIRKULACIJA ATMOSFERE
Podtema METB 3.1 –	Opšta cirkulacija atmosfere
Podtema METB 3.2 –	Vazdušne mase i frontalni sistemi
Podtema METB 3.3 –	Sistemi mezo-razmjera
Podtema METB 3.4 –	Vjetar
TEMA METB 4 –	METEOROLOŠKE POJAVE
Podtema METB 4.1 –	Oblaci
Podtema METB 4.2 –	Tipovi padavina
Podtema METB 4.3 –	Vidljivost
Podtema METB 4.4 –	Opasne meteorološke pojave
TEMA METB 5 –	METEOROLOŠKE INFORMACIJE ZA VAZDUHOPLOVSTVO
Podtema METB 5.1 –	Poruke i izvještaji

PREDMET 5: NAVIGACIJA

TEMA NAVB 1 –	UVOD U NAVIGACIJU
Podtema NAVB 1.1 –	Primjena mjernih jedinica
Podtema NAVB 1.2 –	Svrha i upotreba navigacije
TEMA NAVB 2 –	ZEMLJA
Podtema NAVB 2.1 –	Položaj i kretanje Zemlje
Podtema NAVB 2.2 –	Koordinatni sistem, smjer i udaljenost
Podtema NAVB 2.3 –	Magnetizam
TEMA NAVB 3 –	MAPE I VAZDUHOPLOVNE KARTE
Podtema NAVB 3.1 –	Mape i karte koje se koriste u vazduhoplovstvu
TEMA NAVB 4 –	OSNOVE NAVIGACIJE
Podtema NAVB 4.1 –	Uticaj vjetra
Podtema NAVB 4.2 –	Brzina
Podtema NAVB 4.3 –	Vizuelna navigacija
Podtema NAVB 4.4 –	Navigacioni aspekti planiranja leta
TEMA NAVB 5 –	INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA
Podtema NAVB 5.1 –	Zemaljski sistemi

- Podtema NAVB 5.2 – Inercioni navigacioni sistemi
- Podtema NAVB 5.3 – Satelitski navigacioni sistemi
- Podtema NAVB 5.4 – Procedure instrumentalnog prilaza
- TEMA NAVB 6 – NAVIGACIJA ZASNOVANA NA PERFORMANSAMA
- Podtema NAVB 6.1 – Principi i prednosti prostorne navigacije
- Podtema NAVB 6.2 – Uvod u PBN
- Podtema NAVB 6.3 – Primjene PBN-a
- TEMA NAVB 7 – RAZVOJI U NAVIGACIJI
- Podtema NAVB 7.1 – Budući razvoji

PREDMET 6: VAZDUHOPLOVI

- TEMA ACFTB 1 – UVOD U VAZDUHOPLOVE
- Podtema ACFTB 1.1 – Primjena mjernih jedinica
- Podtema ACFTB 1.2 – Vazduhoplovstvo i vazduhoplovi
- TEMA ACFTB 2 – PRINCIPI LETENJA
- Podtema ACFTB 2.1 – Sile koje djeluju na vazduhoplove
- Podtema ACFTB 2.2 – Strukturalne komponente i kontrola vazduhoplova
- Podtema ACFTB 2.3 – Envelopa leta
- TEMA ACFTB 3 – KATEGORIJE VAZDUHOPLOVA
- Podtema ACFTB 3.1 – Kategorije vazduhoplova
- Podtema ACFTB 3.2 – Kategorije vrtložnih turbulencija
- Podtema ACFTB 3.3 – ICAO kategorije prilaza
- Podtema ACFTB 3.4 – Ekološke kategorije
- TEMA ACFTB 4 – PODACI O VAZDUHOPLOVIMA
- Podtema ACFTB 4.1 – Prepoznavanje
- Podtema ACFTB 4.2 – Podaci o performansama
- TEMA ACFTB 5 – VAZDUHOPLOVNI MOTORI
- Podtema ACFTB 5.1 – Klipni motori
- Podtema ACFTB 5.2 – Mlazni motori
- Podtema ACFTB 5.3 – Turboelisni motori
- Podtema ACFTB 5.4 – Električni motori
- Podtema ACFTB 5.5 – Izvori energije koji se koriste u vazduhoplovstvu
- TEMA ACFTB 6 – VAZDUHOPLOVNI SISTEMI I INSTRUMENTI
- Podtema ACFTB 6.1 – Instrumenti za letenje

- Podtema ACFTB 6.2 – Navigacioni instrumenti
- Podtema ACFTB 6.3 – Instrumenti motora
- Podtema ACFTB 6.4 – Djelovi i sistemi vazduhoplova
- TEMA ACFTB 7 – FAKTORI KOJI UTIČU NA PERFORMANSE VAZDUHOPLOVA
- Podtema ACFTB 7.1 – Faktori pri polijetanju
- Podtema ACFTB 7.2 – Faktori pri penjanju
- Podtema ACFTB 7.3 – Faktori pri krstarenju
- Podtema ACFTB 7.4 – Faktori pri snižavanju i početnom prilaženju
- Podtema ACFTB 7.5 – Faktori pri završnom prilaženju i slijetanju
- Podtema ACFTB 7.6 – Ekonomski faktori
- Podtema ACFTB 7.7 – Ekološki faktori

PREDMET 7: LJUDSKI FAKTORI

- TEMA HUMB 1 – UVOD U LJUDSKE FAKTORE
- Podtema HUMB 1.1 – Značaj ljudskih faktora u ATC-u
- TEMA HUMB 2 – ZDRAVLJE I DOBROBIT
- Podtema HUMB 2.1 – Radna sposobnost
- Podtema HUMB 2.2 – Stres i zamor
- Podtema HUMB 2.3 – Upotreba psihoaktivnih supstanci i odgovornost
- TEMA HUMB 3 – LJUDSKE PERFORMANSE
- Podtema HUMB 3.1 – Ponašanje pojedinca
- Podtema HUMB 3.2 – Sigurnosna kultura i profesionalno ponašanje
- TEMA HUMB 4 – LJUDSKA GREŠKA
- Podtema HUMB 4.1 – Definicija ljudske greške
- Podtema HUMB 4.2 – Klasifikacija ljudskih greški
- TEMA HUMB 5 – TIMSKI RAD
- Podtema HUMB 5.1 – Timski rad i uloge u timu
- TEMA HUMB 6 – KOMUNIKACIJA
- Podtema HUMB 6.1 – Komunikacija u ATC-u
- Podtema HUMB 6.2 – Načini komunikacije

PREDMET 8: OPREMA I SISTEMI

- TEMA EQPSB 1 – ATC OPREMA
- Podtema EQPSB 1.1 – Glavni tipovi ATC opreme

- TEMA EQPSB 2 – RADIO
- Podtema EQPSB 2.1 – Radio-teorija
- Podtema EQPSB 2.2 – Radio-goniometrija
- TEMA EQPSB 3 – OPREMA ZA KOMUNIKACIJU
- Podtema EQPSB 3.1 – Radio-komunikacija
- Podtema EQPSB 3.2 – Govorna komunikacija između ATS jedinica/pozicija
- Podtema EQPSB 3.3 – Komunikacija putem data linka
- Podtema EQPSB 3.4 – Komunikacija između vazdušnih prevoznika
- TEMA EQPSB 4 – UVOD U NADZOR
- Podtema EQPSB 4.1 – Koncept nadzora u ATS
- TEMA EQPSB 5 – RADAR
- Podtema EQPSB 5.1 – Principi rada radara
- Podtema EQPSB 5.2 – Primarni radar
- Podtema EQPSB 5.3 – Sekundarni radar
- Podtema EQPSB 5.4 – Upotreba radara
- TEMA EQPSB 6 – AUTOMATSKI ZAVISNI NADZOR
- Podtema EQPSB 6.1 – Principi automatskog zavisnog nadzora
- Podtema EQPSB 6.2 – Upotreba automatskog zavisnog nadzora
- TEMA EQPSB 7 – MULTILATERACIJA
- Podtema EQPSB 7.1 – Principi multilateracije
- Podtema EQPSB 7.2 – Upotreba multilateracije
- TEMA EQPSB 8 – OBRADA NADZORNIH PODATAKA
- Podtema EQPSB 8.1 – Umrežavanje nadzornih podataka
- Podtema EQPSB 8.2 – Principi rada umrežavanja nadzornih podataka
- Podtema EQPS 8.3 – Obrada podataka o letu
- TEMA EQPSB 9 – BUDUĆA OPREMA
- Podtema EQPSB 9.1 – Novi razvoji
- TEMA EQPSB 10 – AUTOMATIZACIJA U ATS-u
- Podtema EQPSB 10.1 – Principi automatizacije
- Podtema EQPSB 10.2 – Vazduhoplovna fiksna telekomunikaciona mreža (AFTN)
- Podtema EQPSB 10.3 – *On-line* razmjena podataka
- Podtema EQPSB 10.4 – Sistemi koji se upotrebljavaju za automatsku razmjenu informacija
- TEMA EQPSB 11 – RADNA MJESTA
- Podtema EQPSB 11.1 – Oprema na radnim mjestima

Podtema EQPSB 11.2 – Aerodromska kontrola

Podtema EQPSB 11.3 – Prilazna kontrola

Podtema EQPSB 11.4 – Oblasna kontrola

PREDMET 9: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PENB 1 – UPOZNAVANJE

Podtema PENB 1.1 – ATS i uređaji na aerodromu

TEMA PENB 2 – KORISNICI VAZDUŠNOG PROSTORA

Podtema PENB 2.1 – Civilno vazduhoplovstvo

Podtema PENB 2.2 – Vojno vazduhoplovstvo

Podtema PENB 2.3 – Očekivanja i zahtjevi od pilota

TEMA PENB 3 – ODNOS SA KORISNICIMA USLUGA

Podtema PENB 3.1 – ATS kao pružalac usluga

TEMA PENB 4 – ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Podtema PENB 4.1 – Zaštita životne sredine”;

26. Dodatak 3 Priloga I se briše;

27. Dodatak 4 Priloga I zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak 3 Priloga I

OVLAŠĆENJE AERODROMSKE KONTROLE (ADC)

(Referenca: Prilog I (Dio-ATCO), Poddio D, Odsjek 2, tačka ATCO.D.010 podtačka (a) podpodtačka (2) podpodpodtačka (i))

SADRŽAJ

PREDMET 1: UVOD U KURS

PREDMET 2: VAZDUHOPLOVNO PRAVO

PREDMET 3: UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM

PREDMET 4: METEOROLOGIJA

PREDMET 5: NAVIGACIJA

PREDMET 6: VAZDUHOPLOVI

PREDMET 7: LJUDSKI FAKTORI

PREDMET 8: OPREMA I SISTEMI

PREDMET 9: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

PREDMET 10: NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE

PREDMET 11: AERODROMI

PREDMET 1:	UVOD U KURS
TEMA INTR 1 –	VOĐENJE KURSA
Podtema INTR 1.1 –	Uvod u kurs
Podtema INTR 1.2 –	Vođenje kursa
Podtema INTR 1.3 –	Materijali za učenje i dokumentacija za obuku
TEMA INTR 2 –	UVOD U KURS ATC OBUKE
Podtema INTR 2.1 –	Sadržaj i organizacija kursa
Podtema INTR 2.2 –	Sistem vrijednosti obuke
Podtema INTR 2.3 –	Proces procjene

PREDMET 2:	VAZDUHOPLOVNO PRAVO
TEMA LAW 1 –	ATCO LICENCIRANJE/SERTIFIKAT O STRUČNOSTI
Podtema LAW 1.1 –	Prava i uslovi
TEMA LAW 2 –	PRAVILA I PROPISI
Podtema LAW 2.1 –	Izvještaji
Podtema LAW 2.2 –	Vazdušni prostor
TEMA LAW 3 –	UPRAVLJANJE SIGURNOSĆU ATS-a
Podtema LAW 3.1 –	Proces povratnih informacija
Podtema LAW 3.2 –	Sigurnosna istraga

PREDMET 3:	UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM
TEMA ATM 1 –	PRUŽANJE USLUGA
Podtema ATM 1.1 –	Usluga aerodromske kontrole
Podtema ATM 1.2 –	Usluga informisanja vazduhoplova u letu (FIS)
Podtema ATM 1.3 –	Usluga uzbunjivanja (ALRS)
Podtema ATM 1.4 –	Kapacitet ATS sistema i upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja
TEMA ATM 2 –	KOMUNIKACIJA
Podtema ATM 2.1 –	Efikasna komunikacija
TEMA ATM 3 –	ATC ODOBRENJA I ATC INSTRUKCIJE
Podtema ATM 3.1 –	ATC odobrenja
Podtema ATM 3.2 –	ATC instrukcije
TEMA ATM 4 –	KOORDINACIJA
Podtema ATM 4.1 –	Potreba za koordinacijom

Podtema ATM 4.2 –	Sredstva i metode koordinacije
Podtema ATM 4.3 –	Procedure koordinacije
TEMA ATM 5 –	PODEŠAVANJE VISINOMJERA I DODJELA NIVOA
Podtema ATM 5.1 –	Podešavanje visinomjera
Podtema ATM 5.2 –	Nadvišavanje tla
TEMA ATM 6 –	RAZDVAJANJA
Podtema ATM 6.1 –	Razdvajanje između vazduhoplova u odlasku
Podtema ATM 6.2 –	Razdvajanje između vazduhoplova u odlasku i vazduhoplova u dolasku
Podtema ATM 6.3 –	Razdvajanje između vazduhoplova u slijetanju i prethodnog vazduhoplova u slijetanju ili u polijetanju
Podtema ATM 6.4 –	Longitudinalno razdvajanje vrtložnih turbulencija na osnovu vremena
Podtema ATM 6.5 –	Smanjeno razdvajanje
TEMA ATM 7 –	VAZDUŠNI I ZEMALJSKI SISTEMI ZAŠTITE
Podtema ATM 7.1 –	Sigurnosne mreže u vazduhu
Podtema ATM 7.2 –	Sigurnosne mreže na zemlji
TEMA ATM 8 –	PRIKAZ PODATAKA
Podtema ATM 8.1 –	Upravljanje podacima
TEMA ATM 9 –	OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)
Podtema ATM 9.1 –	Integritet operativnog okruženja
Podtema ATM 9.2 –	Provjera aktuelnosti operativnih procedura
Podtema ATM 9.3 –	Predaja-preuzimanje
TEMA ATM 10 –	PRUŽANJE USLUGA AERODROMSKE KONTROLE
Podtema ATM 10.1 –	Odgovornost za pružanje usluge
Podtema ATM 10.2 –	Proces upravljanja saobraćajem
Podtema ATM 10.3 –	Vazduhoplovna zemaljska svjetla
Podtema ATM 10.4 –	Informacije koje aerodromski kontrolni toranj šalje vazduhoplovu
Podtema ATM 10.5 –	Kontrola aerodromskog saobraćaja
Podtema ATM 10.6 –	Kontrola saobraćaja u aerodromskom krugu
Podtema ATM 10.7 –	Poletno-sletna staza u upotrebi
Podtema ATM 10.8 –	Saobraćaj u odlasku
Podtema ATM 10.9 –	Saobraćaj u dolasku
Podtema ATM 10.10 –	Specijalne VFR operacije
Podtema ATM 10.11 –	Operacije pri smanjenoj vidljivosti
Podtema ATM 10.12 –	Usluga aerodromske kontrole sa podrškom naprednih sistema

PREDMET 4:	METEOROLOGIJA
TEMA MET 1 –	METEOROLOŠKE POJAVE
Podtema MET 1.1 –	Meteorološke pojave
TEMA MET 2 –	IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA
Podtema MET 2.1 –	Meteorološki instrumenti
Podtema MET 2.2 –	Ostali izvori meteoroloških podataka

PREDMET 5:	NAVIGACIJA
TEMA NAV 1 –	MAPE I VAZDUHOPLOVNE KARTE
Podtema NAV 1.1 –	Mape
TEMA NAV 2 –	INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA
Podtema NAV 2.1 –	Navigacioni sistemi
Podtema NAV 2.2 –	Stabilizovani prilaz
Podtema NAV 2.3 –	Instrumentalni odlasci i dolasci
Podtema NAV 2.4 –	Satelitski navigacioni sistemi
Podtema NAV 2.5 –	Primjene PBN-a

PREDMET 6:	VAZDUHOPLOVI
TEMA ACFT 1 –	INSTRUMENTI U VAZDUHOPLOVU
Podtema ACFT 1.1 –	Instrumenti u vazduhoplovu
TEMA ACFT 2 –	KATEGORIJE VAZDUHOPLOVA
Podtema ACFT 2.1 –	Vrtložna turbulencija
Podtema ACFT 2.2 –	Primjena ICAO kategorija prilaza
TEMA ACFT 3 –	FAKTORI KOJI UTIČU NA PERFORMANSE VAZDUHOPLOVA
Podtema ACFT 3.1 –	Faktori pri polijetanju
Podtema ACFT 3.2 –	Faktori pri penjanju
Podtema ACFT 3.3 –	Faktori pri završnom prilazu i slijetanju
Podtema ACFT 3.4 –	Ekonomski faktori
Podtema ACFT 3.5 –	Ekološki faktori
TEMA ACFT 4 –	PODACI O VAZDUHOPLOVIMA
Podtema ACFT 4.1 –	Prepoznavanje tipova vazduhoplova
Podtema ACFT 4.2 –	Podaci o performansama

PREDMET 7:	LJUDSKI FAKTORI
TEMA HUM 1 –	OBRADA INFORMACIJA
Podtema HUM 1.1 –	Kognitivne funkcije i faktori koji na njih utiču
Podtema HUM 1.2 –	Pregled situacije
Podtema HUM 1.3 –	Donošenje odluka
TEMA HUM 2 –	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVLJE I DOBROBIT
Podtema HUM 2.1 –	Zamor
Podtema HUM 2.2 –	Stres
TEMA HUM 3 –	UPRAVLJANJE PRIJETNJAMA I GREŠKAMA
Podtema HUM 3.1 –	Okvir upravljanja prijetnjama i greškama
Podtema HUM 3.2 –	Primijenjeno upravljanje prijetnjama i greškama
TEMA HUM 4 –	TIMSKI RAD
Podtema HUM 4.1 –	Koristi od timskog rada
Podtema HUM 4.2 –	Upravljanje sukobima
TEMA HUM 5 –	SISTEM
Podtema HUM 5.1 –	Koncept sistema u ATM/ANS-u
TEMA HUM 6 –	KOMUNIKACIJA
Podtema HUM 6.1 –	Efektivna komunikacija
Podtema HUM 6.2 –	Efektivno primanje povratnih informacija

PREDMET 8:	OPREMA I SISTEMI
TEMA EQPS 1 –	GOVORNA KOMUNIKACIJA
Podtema EQPS 1.1 –	Radio-komunikacija
Podtema EQPS 1.2 –	Drugi oblici govorne komunikacije
TEMA EQPS 2 –	AUTOMATIZACIJA U ATS-u
Podtema EQPS 2.1 –	Vazduhoplovna fiksna telekomunikaciona mreža (AFTN)
Podtema EQPS 2.2 –	Automatska razmjena podataka
TEMA EQPS 3 –	RADNA POZICIJA KONTROLORA
Podtema EQPS 3.1 –	Rad i nadzor opreme
Podtema EQPS 3.2 –	Prikazi situacije i informacioni sistemi
Podtema EQPS 3.3 –	Sistemi za podatke o letu
TEMA EQPS 4 –	BUDUĆA OPREMA
Podtema EQPS 4.1 –	Novi razvoji
TEMA EQPS 5 –	OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SISTEMA

- Podtema EQPS 5.1 – Reakcija na ograničenja
Podtema EQPS 5.2 – Degradacija komunikacione opreme
Podtema EQPS 5.3 – Degradacija navigacione opreme

PREDMET 9: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

- TEMA PEN 1 – UPOZNAVANJE
Podtema PEN 1.1 – Studijska posjeta aerodromu
TEMA PEN 2 – KORISNICI VAZDUŠNOG PROSTORA
Podtema PEN 2.1 – Učesnici u civilnim ATS operacijama
Podtema PEN 2.2 – Učesnici u vojnim ATS operacijama
TEMA PEN 3 – ODNOS SA KORISNICIMA
Podtema PEN 3.1 – Pružanje usluga i zahtjevi korisnika
TEMA PEN 4 – ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE
Podtema PEN 4.1 – Zaštita životne sredine

PREDMET 10: NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE

- TEMA ABES 1 – NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE (ABES)
Podtema ABES 1.1 – Pregled ABES-a
TEMA ABES 2 – USAVRŠAVANJE VJEŠTINA
Podtema ABES 2.1 – Efektivnost komunikacije
Podtema ABES 2.2 – Izbjegavanje mentalnog preopterećenja
Podtema ABES 2.3 – Saradnja vazduh/zemlja
TEMA ABES 3 – PROCEDURE U NEUOBIČAJENIM I VANREDNIM SITUACIJAMA
Podtema ABES 3.1 – Primjena procedura za ABES
Podtema ABES 3.2 – Otkaz radija
Podtema ABES 3.3 – Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u vazduhoplovu
Podtema ABES 3.4 – Zalutali ili neidentifikovani vazduhoplov
Podtema ABES 3.5 – Neovlašćeni izlazak na poletno-sletnu stazu
Podtema ABES 3.6 – Presrijetanje civilnih vazduhoplova

PREDMET 11: AERODROMI

- TEMA AGA 1 – PODACI O AERODROMU, PLAN I KOORDINACIJA
Podtema AGA 1.1 – Definicije
Podtema AGA 1.2 – Koordinacija

TEMA AGA 2 –	POVRŠINA ZA KRETANJE
Podtema AGA 2.1 –	Površina za kretanje
Podtema AGA 2.2 –	Manevarska površina
Podtema AGA 2.3 –	Poletno-sletne staze
TEMA AGA 3 –	PREPREKE
Podtema AGA 3.1 –	Vazdušni prostor bez prepreka oko aerodroma
TEMA AGA 4 –	RAZNA OPREMA
Podtema AGA 4.1 –	Lokacija”;

28. Dodatak 5 Priloga I zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak 4 Priloga I

OVLAŠĆENJE PRILAZNE KONTROLE PROCEDURALNE (APP)

(Referenca: Prilog I (DIO ATCO), Poddio D, Odsjek 2, tačka ATCO.D.010 podtačka (a) podpodtačka (2) podpodpodtačka (ii))

SADRŽAJ

PREDMET 1:	UVOD U KURS
PREDMET 2:	VAZDUHOPLOVNO PRAVO
PREDMET 3:	UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM
PREDMET 4:	METEOROLOGIJA
PREDMET 5:	NAVIGACIJA
PREDMET 6:	VAZDUHOPLOVI
PREDMET 7:	LJUDSKI FAKTORI
PREDMET 8:	OPREMA I SISTEMI
PREDMET 9:	PROFESIONALNO OKRUŽENJE
PREDMET 10:	NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE
PREDMET 11:	AERODROMI

PREDMET 1:	UVOD U KURS
TEMA INTR 1 –	VOĐENJE KURSA
Podtema INTR 1.1 –	Uvod u kurs
Podtema INTR 1.2 –	Vođenje kursa
Podtema INTR 1.3 –	Materijali za učenje i dokumentacija za obuku
TEMA INTR 2 –	UVOD U KURS ATC OBUKE
Podtema INTR 2.1 –	Sadržaj i organizacija kursa

- Podtema INTR 2.2 – Sistem vrijednosti obuke
Podtema INTR 2.3 – Proces procjene

PREDMET 2: VAZDUHOPLOVNO PRAVO

- TEMA LAW 1 – ATCO LICENCIRANJE/SERTIFIKAT O STRUČNOSTI
Podtema LAW 1.1 – Prava i uslovi
TEMA LAW 2 – PRAVILA I PROPISI
Podtema LAW 2.1 – Izvještaji
Podtema LAW 2.2 – Vazdušni prostor
TEMA LAW 3 – UPRAVLJANJE SIGURNOŠĆU ATS-a
Podtema LAW 3.1 – Proces povratnih informacija
Podtema LAW 3.2 – Sigurnosna istraga

PREDMET 3: UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM

- TEMA ATM 1 – PRUŽANJE USLUGA
Podtema ATM 1.1 – Usluga kontrole letenja (ATC)
Podtema ATM 1.2 – Usluga informisanja vazduhoplova u letu (FIS)
Podtema ATM 1.3 – Usluga uzbunjivanja (ALRS)
Podtema ATM 1.4 – Kapacitet ATS sistema i upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja
Podtema ATM 1.5 – Upravljanje vazdušnim prostorom (ASM)
TEMA ATM 2 – KOMUNIKACIJA
Podtema ATM 2.1 – Efektivna komunikacija
TEMA ATM 3 – ATC ODOBRENJA I ATC INSTRUKCIJE
Podtema ATM 3.1 – ATC odobrenja
Podtema ATM 3.2 – ATC instrukcije
TEMA ATM 4 – KOORDINACIJA
Podtema ATM 4.1 – Potreba za koordinacijom
Podtema ATM 4.2 – Sredstva i metode koordinacije
Podtema ATM 4.3 – Procedure koordinacije
TEMA ATM 5 – PODEŠAVANJE VISINOMJERA I DODJELA NIVOA
Podtema ATM 5.1 – Podešavanje visinomjera
Podtema ATM 5.2 – Nadvišavanje tla
TEMA ATM 6 – RAZDVAJANJA
Podtema ATM 6.1 – Vertikalno razdvajanje

Podtema ATM 6.2 –	Horizontalno razdvajanje
Podtema ATM 6.3 –	Dodjela razdvajanja
TEMA ATM 7 –	VAZDUŠNI SISTEMI ZAŠTITE
Podtema ATM 7.1 –	Vazdušni sistemi zaštite
TEMA ATM 8 –	PRIKAZ PODATAKA
Podtema ATM 8.1 –	Upravljanje podacima
TEMA ATM 9 –	OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)
Podtema ATM 9.1 –	Integritet operativnog okruženja
Podtema ATM 9.2 –	Provjera aktuelnosti operativnih postupaka
Podtema ATM 9.3 –	Predaja-preuzimanje
TEMA ATM 10 –	PRUŽANJE USLUGE KONTROLE
Podtema ATM 10.1 –	Odgovornost i obrada informacija
Podtema ATM 10.2 –	Prilazna kontrola
Podtema ATM 10.3 –	Proces upravljanja saobraćajem
Podtema ATM 10.4 –	Upravljanje saobraćajem
TEMA ATM 11 –	PROCEDURE ZA ČEKANJE
Podtema ATM 11.1 –	Opšte procedure za čekanje
Podtema ATM 11.2 –	Vazduhoplovi u prilazu

PREDMET 4: METEOROLOGIJA

TEMA MET 1 –	METEOROLOŠKE POJAVE
Podtema MET 1.1 –	Meteorološke pojave
TEMA MET 2 –	IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA
Podtema MET 2.1 –	Izvori meteoroloških podataka

PREDMET 5: NAVIGACIJA

TEMA NAV 1 –	MAPE I VAZDUHOPLOVNE KARTE
Podtema NAV 1.1 –	Mape
TEMA NAV 2 –	INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA
Podtema NAV 2.1 –	Navigacioni sistemi
Podtema NAV 2.2 –	Stabilizovani prilaz
Podtema NAV 2.3 –	Instrumentalni odlasci i dolasci
Podtema NAV 2.4 –	Pomoć u navigaciji
Podtema NAV 2.5 –	Satelitski navigacioni sistemi

Podtema NAV 2.6 – Primjene PBN-a

PREDMET 6: VAZDUHOPLOVI

TEMA ACFT 1 – INSTRUMENTI VAZDUHOPLOVA

Podtema ACFT 1.1 – Instrumenti vazduhoplova

TEMA ACFT 2 – KATEGORIJE VAZDUHOPLOVA

Podtema ACFT 2.1 – Vrtložna turbulencija

Podtema ACFT 2.2 – Primjena ICAO kategorija prilaza

TEMA ACFT 3 – FAKTORI KOJI UTIČU NA PERFORMANSE VAZDUHOPLOVA

Podtema ACFT 3.1 – Faktori pri penjanju

Podtema ACFT 3.2 – Faktori pri krstarenju

Podtema ACFT 3.3 – Faktori pri snižavanju i početnom prilazu

Podtema ACFT 3.4 – Faktori pri završnom prilazu i slijetanju

Podtema ACFT 3.5 – Ekonomski faktori

Podtema ACFT 3.6 – Ekološki faktori

TEMA ACFT 4 – PODACI O VAZDUHOPLOVIMA

Podtema ACFT 4.1 – Podaci o performansama

PREDMET 7: LJUDSKI FAKTORI

TEMA HUM 1 – OBRADA INFORMACIJA

Podtema HUM 1.1 – Kognitivne funkcije i faktori koji na njih utiču

Podtema HUM 1.2 – Pregled situacije

Podtema HUM 1.3 – Donošenje odluka

TEMA HUM 2 – FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVLJE I DOBROBIT

Podtema HUM 2.1 – Zamor

Podtema HUM 2.2 – Stres

TEMA HUM 3 – UPRAVLJANJE PRIJETNJAMA I GREŠKAMA

Podtema HUM 3.1 – Okvir upravljanja prijetnjama i greškama

Podtema HUM 3.2 – Primijenjeno upravljanje prijetnjama i greškama

TEMA HUM 4 – TIMSKI RAD

Podtema HUM 4.1 – Koristi od timskog rada

Podtema HUM 4.2 – Upravljanje sukobima

TEMA HUM 5 – SISTEM

Podtema HUM 5.1 – Koncept sistema u ATM/ANS-u

- TEMA HUM 6 – KOMUNIKACIJA
Podtema HUM 6.1 – Efektivna komunikacija
Podtema HUM 6.2 – Efektivno primanje povratnih informacija

PREDMET 8: OPREMA I SISTEMI

- TEMA EQPS 1 – GOVORNA KOMUNIKACIJA
Podtema EQPS 1.1 – Radio-komunikacija
Podtema EQPS 1.2 – Drugi oblici govorne komunikacije
TEMA EQPS 2 – AUTOMATIZACIJA U ATS-U
Podtema EQPS 2.1 – Vazduhoplovna fiksna telekomunikaciona mreža (AFTN)
Podtema EQPS 2.2 – Automatska razmjena podataka
TEMA EQPS 3 – RADNO MJESTO KONTROLORA
Podtema EQPS 3.1 – Rad i praćenje opreme
Podtema EQPS 3.2 – Prikazi situacije i informacioni sistemi
Podtema EQPS 3.3 – Sistemi za podatke o letu
TEMA EQPS 4 – BUDUĆA OPREMA
Podtema EQPS 4.1 – Novi razvoji
TEMA EQPS 5 – OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SISTEMA
Podtema EQPS 5.1 – Reakcija na ograničenja
Podtema EQPS 5.2 – Degradacija komunikacione opreme
Podtema EQPS 5.3 – Degradacija navigacione opreme

PREDMET 9: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

- TEMA PEN 1 – UPOZNAVANJE
Podtema PEN 1.1 – Studijska posjeta jedinici prilazne kontrole letenja
TEMA PEN 2 – KORISNICI VAZDUŠNOG PROSTORA
Podtema PEN 2.1 – Učesnici u civilnim ATS operacijama
Podtema PEN 2.2 – Učesnici u vojnim ATS operacijama
TEMA PEN 3 – ODNOS SA KORISNICIMA
Podtema PEN 3.1 – Pružanje usluga i zahtjevi korisnika
TEMA PEN 4 – ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE
Podtema PEN 4.1 – Zaštita životne sredine

PREDMET 10: NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE

TEMA ABES 1 –	NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE (ABES)
Podtema ABES 1.1 –	Pregled neuobičajenih i vanrednih situacija
TEMA ABES 2 –	USAVRŠAVANJE VJEŠTINA
Podtema ABES 2.1 –	Efektivnost komunikacije
Podtema ABES 2.2 –	Izbjegavanje mentalnog preopterećenja
Podtema ABES 2.3 –	Saradnja vazduh/zemlja
TEMA ABES 3 –	PROCEDURE U NEUOBIČAJENIM I VANREDNIM SITUACIJAMA
Podtema ABES 3.1 –	Primjena procedura za ABES
Podtema ABES 3.2 –	Otkaz radija
Podtema ABES 3.3 –	Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u vazduhoplovu
Podtema ABES 3.4 –	Zalutali ili neidentifikovani vazduhoplov
Podtema ABES 3.5 –	Odstupanja
Podtema ABES 3.6 –	Presrijetanje civilnih vazduhoplova

PREDMET 11: AERODROMI

TEMA AGA 1 –	PODACI O AERODROMU, PLAN I KOORDINACIJA
Podtema AGA 1.1 –	Definicije
Podtema AGA 1.2 –	Koordinacija
TEMA AGA 2 –	POVRŠINA ZA KRETANJE
Podtema AGA 2.1 –	Površina za kretanje
Podtema AGA 2.2 –	Manevarska površina
Podtema AGA 2.3 –	Poletno-sletne staze
TEMA AGA 3 –	PREPREKE
Podtema AGA 3.1 –	Vazdušni prostor bez prepreka oko aerodroma
TEMA AGA 4 –	RAZNA OPREMA
Podtema AGA 4.1 –	Lokacija”;

29. Dodatak 6 Priloga I zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak 5 Priloga I

OVLAŠĆENJE OBLASNE KONTROLE PROCEDURALNE (ACP)

(Referenca: Prilog I (DIO ATCO), Poddio D, Odsjek 2, tačka ATCO.D.010 podtačka (a) podpodtačka (2) podpodpodtačka (iii)

SADRŽAJ

PREDMET 1: UVOD U KURS

PREDMET 2: VAZDUHOPLOVNO PRAVO
PREDMET 3: UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM
PREDMET 4: METEOROLOGIJA
PREDMET 5: NAVIGACIJA
PREDMET 6: VAZDUHOPLOVI
PREDMET 7: LJUDSKI FAKTORI
PREDMET 8: OPREMA I SISTEMI
PREDMET 9: PROFESIONALNO OKRUŽENJE
PREDMET 10: NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE

PREDMET 1: UVOD U KURS

TEMA INTR 1 – UPRAVLJANJE KURSEM
Podtema INTR 1.1 – Predstavljanje kursa
Podtema INTR 1.2 – Vođenje kursa
Podtema INTR 1.3 – Materijali za učenje i dokumentacija za obuku
TEMA INTR 2 – UVOD U KURS ATC OBUKE
Podtema INTR 2.1 – Sadržaj i organizacija kursa
Podtema INTR 2.2 – Sistem vrijednosti obuke
Podtema INTR 2.3 – Proces procjene

PREDMET 2: VAZDUHOPLOVNO PRAVO

TEMA LAW 1 – ATCO LICENCIRANJE/SERTIFIKAT O STRUČNOSTI
Podtema LAW 1.1 – Prava i uslovi
TEMA LAW 2 – PRAVILA I PROPISI
Podtema LAW 2.1 – Izvještaji
Podtema LAW 2.2 – Vazdušni prostor
TEMA LAW 3 – UPRAVLJANJE SIGURNOŠĆU ATS-a
Podtema LAW 3.1 – Proces povratnih informacija
Podtema LAW 3.2 – Sigurnosna istraga

PREDMET 3: UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM

TEMA ATM 1 – PRUŽANJE USLUGA
Podtema ATM 1.1 – Usluga kontrole letenja (ATC)
Podtema ATM 1.2 – Usluga informisanja vazduhoplova u letu (FIS)

Podtema ATM 1.3 –	Usluga uzbunjivanja (ALRS)
Podtema ATM 1.4 –	Kapacitet ATS sistema i upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja
Podtema ATM 1.5 –	Upravljanje vazdušnim prostorom (ASM)
TEMA ATM 2 –	KOMUNIKACIJA
Podtema ATM 2.1 –	Efektivna komunikacija
TEMA ATM 3 –	ATC ODOBRENJA I ATC INSTRUKCIJE
Podtema ATM 3.1 –	ATC odobrenja
Podtema ATM 3.2 –	ATC instrukcije
TEMA ATM 4 –	KOORDINACIJA
Podtema ATM 4.1 –	Potreba za koordinacijom
Podtema ATM 4.2 –	Sredstva i metode koordinacije
Podtema ATM 4.3 –	Procedure koordinacije
TEMA ATM 5 –	PODEŠAVANJE VISINOMJERA I DODJELA NIVOA
Podtema ATM 5.1 –	Podešavanje visinomjera
Podtema ATM 5.2 –	Nadvišavanje tla
TEMA ATM 6 –	RAZDVAJANJA
Podtema ATM 6.1 –	Vertikalno razdvajanje
Podtema ATM 6.2 –	Horizontalno razdvajanje
TEMA ATM 7 –	VAZDUŠNI SISTEMI ZAŠTITE
Podtema ATM 7.1 –	Vazdušni sistemi zaštite
TEMA ATM 8 –	PRIKAZ PODATAKA
Podtema ATM 8.1 –	Upravljanje podacima
TEMA ATM 9 –	OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)
Podtema ATM 9.1 –	Integritet operativnog okruženja
Podtema ATM 9.2 –	Provera aktuelnosti operativnih procedura
Podtema ATM 9.3 –	Predaja-preuzimanje
TEMA ATM 10 –	PRUŽANJE USLUGE KONTROLE
Podtema ATM 10.1 –	Odgovornost i obrada informacija
Podtema ATM 10.2 –	Oblasna kontrola
Podtema ATM 10.3 –	Proces upravljanja saobraćajem
Podtema ATM 10.4 –	Upravljanje saobraćajem
TEMA ATM 11 –	PROCEDURE ZA ČEKANJE
Podtema ATM 11.1 –	Opšte procedure za čekanje
Podtema ATM 11.2 –	Vazduhoplovi na čekanju

PREDMET 4:	METEOROLOGIJA
TEMA MET 1 –	METEOROLOŠKE POJAVE
Podtema MET 1.1 –	Meteorološke pojave
TEMA MET 2 –	IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA
Podtema MET 2.1 –	Izvori meteoroloških podataka

PREDMET 5:	NAVIGACIJA
TEMA NAV 1 –	MAPE I VAZDUHOPLOVNE KARTE
Podtema NAV 1.1 –	Mape i karte
TEMA NAV 2 –	INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA
Podtema NAV 2.1 –	Navigacioni sistemi
Podtema NAV 2.2 –	Pomoć u navigaciji
Podtema NAV 2.3 –	Primjene PBN-a

PREDMET 6:	VAZDUHOPLOVI
TEMA ACFT 1 –	INSTRUMENTI VAZDUHOPLOVA
Podtema ACFT 1.1 –	Instrumenti vazduhoplova
TEMA ACFT 2 –	KATEGORIJE VAZDUHOPLOVA
Podtema ACFT 2.1 –	Vrtložna turbulencija
TEMA ACFT 3 –	FAKTORI KOJI UTIČU NA PERFORMANSE VAZDUHOPLOVA
Podtema ACFT 3.1 –	Faktori pri penjanju
Podtema ACFT 3.2 –	Faktori pri krstarenju
Podtema ACFT 3.3 –	Faktori pri snižavanju
Podtema ACFT 3.4 –	Ekonomski faktori
Podtema ACFT 3.5 –	Ekološki faktori
TEMA ACFT 4 –	PODACI O VAZDUHOPLOVIMA
Podtema ACFT 4.1 –	Podaci o performansama

PREDMET 7:	LJUDSKI FAKTORI
TEMA HUM 1 –	OBRADA INFORMACIJA
Podtema HUM 1.1 –	Kognitivne funkcije i faktori koji na njih utiču
Podtema HUM 1.2 –	Pregled situacije
Podtema HUM 1.3 –	Donošenje odluka

TEMA HUM 2 –	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVLJE I DOBROBIT
Podtema HUM 2.1 –	Zamor
Podtema HUM 2.2 –	Stres
TEMA HUM 3 –	UPRAVLJANJE PRIJETNJAMA I GREŠKAMA
Podtema HUM 3.1 –	Okvir upravljanja prijetnjama i greškama
Podtema HUM 3.2 –	Primijenjeno upravljanje prijetnjama i greškama
TEMA HUM 4 –	TIMSKI RAD
Podtema HUM 4.1 –	Koristi od timskog rada
Podtema HUM 4.2 –	Upravljanje sukobima
TEMA HUM 5 –	SISTEM
Podtema HUM 5.1 –	Koncept sistema u ATM-u/ANS-u
TEMA HUM 6 –	KOMUNIKACIJA
Podtema HUM 6.1 –	Efektivna komunikacija
Podtema HUM 6.2 –	Efektivno primanje povratnih informacija

PREDMET 8:

OPREMA I SISTEMI

TEMA EQPS 1 –	GOVORNA KOMUNIKACIJA
Podtema EQPS 1.1 –	Radio-komunikacija
Podtema EQPS 1.2 –	Drugi oblici govorne komunikacije
TEMA EQPS 2 –	AUTOMATIZACIJA U ATS-u
Podtema EQPS 2.1 –	Vazduhoplovna fiksna telekomunikaciona mreža (AFTN)
Podtema EQPS 2.2 –	Automatska razmjena podataka
TEMA EQPS 3 –	RADNO MJESTO KONTROLORA
Podtema EQPS 3.1 –	Rad i nadzor opreme
Podtema EQPS 3.2 –	Prikazi situacije i informacioni sistemi
Podtema EQPS 3.3 –	Sistemi za podatke o letu
TEMA EQPS 4 –	BUDUĆA OPREMA
Podtema EQPS 4.1 –	Novi razvoji
TEMA EQPS 5 –	OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SISTEMA
Podtema EQPS 5.1 –	Reakcija na ograničenja
Podtema EQPS 5.2 –	Degradacija komunikacione opreme
Podtema EQPS 5.3 –	Degradacija navigacione opreme

PREDMET 9:

PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PEN 1 –	UPOZNAVANJE
Podtema PEN 1.1 –	Studijska posjeta jedinici oblasne kontrole letenja
TEMA PEN 2 –	KORISNICI VAZDUŠNOG PROSTORA
Podtema PEN 2.1 –	Učesnici u civilnim ATS operacijama
Podtema PEN 2.2 –	Učesnici u vojnim ATS operacijama
TEMA PEN 3 –	ODNOS SA KORISNICIMA
Podtema PEN 3.1 –	Pružanje usluga i zahtjevi korisnika
TEMA PEN 4 –	ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE
Podtema PEN 4.1 –	Zaštita životne sredine

PREDMET 10: NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE

TEMA ABES 1 –	NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE (ABES)
Podtema ABES 1.1 –	Pregled neuobičajenih i vanrednih situacija
TEMA ABES 2 –	USAVRŠAVANJE VJEŠTINA
Podtema ABES 2.1 –	Efektivnost komunikacije
Podtema ABES 2.2 –	Izbjegavanje mentalnog preopterećenja
Podtema ABES 2.3 –	Saradnja vazduh/zemlja
TEMA ABES 3 –	PROCEDURE U NEUOBIČAJENIM I VANREDNIM SITUACIJAMA
Podtema ABES 3.1 –	Primjena procedura u neuobičajenim i vanrednim situacijama
Podtema ABES 3.2 –	Otkaz radija
Podtema ABES 3.3 –	Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u vazduhoplovu
Podtema ABES 3.4 –	Zalutali ili neidentifikovani vazduhoplov
Podtema ABES 3.5 –	Odstupanja
Podtema ABES 3.6 –	Presrijetanje civilnih vazduhoplova”;

30. Dodatak 7 Prilogu I zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak 6 Prilogu I

OVLAŠĆENJE PRILAZNE KONTROLE NADZORNE (APS)

(Referenca: Prilog I (DIO ATCO), Poddio D, Odsjek 2, tačka ATCO.D.010 podtačka (a) podpodtačka (2) podpodpodtačka (iv)

SADRŽAJ

PREDMET 1:	UVOD U KURS
PREDMET 2:	VAZDUHOPLOVNO PRAVO
PREDMET 3:	UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM

PREDMET 4: METEOROLOGIJA
PREDMET 5: NAVIGACIJA
PREDMET 6: VAZDUHOPLOVI
PREDMET 7: LJUDSKI FAKTORI
PREDMET 8: OPREMA I SISTEMI
PREDMET 9: PROFESIONALNO OKRUŽENJE
PREDMET 10: NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE
PREDMET 11: AERODROMI

PREDMET 1: UVOD U KURS

TEMA INTR 1 – UPRAVLJANJE KURSEM
Podtema INTR 1.1 – Predstavljanje kursa
Podtema INTR 1.2 – Vođenje kursa
Podtema INTR 1.3 – Materijali za učenje i dokumentacija za obuku
TEMA INTR 2 – UVOD U KURS ATC OBUKE
Podtema INTR 2.1 – Sadržaj i organizacija kursa
Podtema INTR 2.2 – Sistem vrijednosti obuke
Podtema INTR 2.3 – Proces procjene

PREDMET 2: VAZDUHOPLOVNO PRAVO

TEMA LAW 1 – ATCO LICENCIRANJE/SERTIFIKAT O STRUČNOSTI
Podtema LAW 1.1 – Prava i uslovi
TEMA LAW 2 – PRAVILA I PROPISI
Podtema LAW 2.1 – Izvještaji
Podtema LAW 2.2 – Vazdušni prostor
TEMA LAW 3 – UPRAVLJANJE SIGURNOŠĆU ATS-a
Podtema LAW 3.1 – Proces povratnih informacija
Podtema LAW 3.2 – Sigurnosna istraga

PREDMET 3: UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM

TEMA ATM 1 – PRUŽANJE USLUGA
Podtema ATM 1.1 – Usluga kontrole letenja (ATC)
Podtema ATM 1.2 – Usluga informisanja vazduhoplova u letu (FIS)
Podtema ATM 1.3 – Usluga uzbunjivanja (ALRS)

Podtema ATM 1.4 –	Kapacitet ATS sistema i upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja
Podtema ATM 1.5 –	Upravljanje vazdušnim prostorom (ASM)
TEMA ATM 2 –	KOMUNIKACIJA
Podtema ATM 2.1 –	Efektivna komunikacija
TEMA ATM 3 –	ATC ODOBRENJA I ATC INSTRUKCIJE
Podtema ATM 3.1 –	ATC odobrenja
Podtema ATM 3.2 –	ATC instrukcije
TEMA ATM 4 –	KOORDINACIJA
Podtema ATM 4.1 –	Potreba za koordinacijom
Podtema ATM 4.2 –	Sredstva i metode koordinacije
Podtema ATM 4.3 –	Koordinacijske procedure
TEMA ATM 5 –	PODEŠAVANJA VISINOMJERA I DODJELA NIVOA
Podtema ATM 5.1 –	Podešavanje visinomjera
Podtema ATM 5.2 –	Nadvišavanje tla
TEMA ATM 6 –	RAZDVAJANJA
Podtema ATM 6.1 –	Vertikalno razdvajanje
Podtema ATM 6.2 –	Longitudinalno razdvajanje u okruženju pod nadzorom
Podtema ATM 6.3 –	Delegiranje razdvajanja
Podtema ATM 6.4 –	Razdvajanje vrtložnih turbulencija na osnovu udaljenosti
Podtema ATM 6.5 –	Razdvajanje zasnovano na nadzornim sistemima ATS-a
TEMA ATM 7 –	SIGURNOSNE MREŽE U VAZDUHU I NA ZEMLJI
Podtema ATM 7.1 –	Sigurnosne mreže u vazduhu
Podtema ATM 7.2 –	Sigurnosne mreže na zemlji
TEMA ATM 8 –	PRIKAZ PODATAKA
Podtema ATM 8.1 –	Upravljanje podacima
TEMA ATM 9 –	OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)
Podtema ATM 9.1 –	Integritet operativnog okruženja
Podtema ATM 9.2 –	Provera aktualnosti operativnih procedura
Podtema ATM 9.3 –	Predaja-preuzimanje
TEMA ATM 10 –	PRUŽANJE USLUGE KONTROLE
Podtema ATM 10.1 –	Odgovornost i obrada informacija
Podtema ATM 10.2 –	ATS nadzorna usluga
Podtema ATM 10.3 –	Proces upravljanja saobraćajem
Podtema ATM 10.4 –	Upravljanje saobraćajem

- Podtema ATM 10.5 – Usluga kontrole uz podršku unaprijedenog sistema
- TEMA ATM 11 – PROCEDURE ZA ČEKANJE
- Podtema ATM 11.1 – Opšte procedure za čekanje
- Podtema ATM 11.2 – Vazduhoplovi u prilazu
- Podtema ATM 11.3 – Čekanje u okruženju pod nadzorom
- TEMA ATM 12 – IDENTIFIKACIJA
- Podtema ATM 12.1 – Uspostavljanje identifikacije
- Podtema ATM 12.2 – Održavanje identifikacije
- Podtema ATM 12.3 – Gubitak identiteta
- Podtema ATM 12.4 – Informacije o poziciji
- Podtema ATM 12.5 – Prenos identiteta

PREDMET 4: METEOROLOGIJA

- TEMA MET 1 – METEOROLOŠKE POJAVE
- Podtema MET 1.1 – Meteorološke pojave
- TEMA MET 2 – IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA
- Podtema MET 2.1 – Izvori meteoroloških podataka

PREDMET 5: NAVIGACIJA

- TEMA NAV 1 – MAPE I VAZDUHOPLOVNE KARTE
- Podtema NAV 1.1 – mape i karte
- TEMA NAV 2 – INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA
- Podtema NAV 2.1 – Navigacioni sistemi
- Podtema NAV 2.2 – Stabilizovani prilaz
- Podtema NAV 2.3 – Instrumentalni odlasci i dolasci
- Podtema NAV 2.4 – Pomoć u navigaciji
- Podtema NAV 2.5 – Satelitski navigacioni sistemi
- Podtema NAV 2.6 – Primjene PBN-a

PREDMET 6: VAZDUHOPLOVI

- TEMA ACFT 1 – INSTRUMENTI U VAZDUHOPLOVU
- Podtema ACFT 1.1 – Instrumenti u vazduhoplovu
- TEMA ACFT 2 – KATEGORIJE VAZDUHOPLOVA
- Podtema ACFT 2.1 – Vrtložne turbulencije

Podtema ACFT 2.2 –	Primjena ICAO kategorija prilaza
TEMA ACFT 3 –	FAKTORI KOJI UTIČU NA PERFORMANSE VAZDUHOPLOVA
Podtema ACFT 3.1 –	Faktori pri penjanju
Podtema ACFT 3.2 –	Faktori pri krstarenju
Podtema ACFT 3.3 –	Faktori pri snižavanju i početnom prilazu
Podtema ACFT 3.4 –	Faktori pri završnom prilazu i slijetanju
Podtema ACFT 3.5 –	Ekonomski faktori
Podtema ACFT 3.6 –	Ekološki faktori
TEMA ACFT 4 –	PODACI O VAZDUHOPLOVIMA
Podtema ACFT 4.1 –	Podaci o performansama

PREDMET 7: LJUDSKI FAKTORI

TEMA HUM 1 –	OBRADA INFORMACIJA
Podtema HUM 1.1 –	Kognitivne funkcije i faktori koji na njih utiču
Podtema HUM 1.2 –	Pregled situacije
Podtema HUM 1.3 –	Donošenje odluka
TEMA HUM 2 –	ZDRAVLJE I DOBROBIT
Podtema HUM 2.1 –	Zamor
Podtema HUM 2.2 –	Stres
TEMA HUM 3 –	UPRAVLJANJE PRIJETNJAMA I GREŠKAMA
Podtema HUM 3.1 –	Okvir upravljanja prijetnjama i greškama
Podtema HUM 3.2 –	Primijenjeno upravljanje prijetnjama i greškama
TEMA HUM 4 –	TIMSKI RAD
Podtema HUM 4.1 –	Koristi od timskog rada
Podtema HUM 4.2 –	Upravljanje sukobima
TEMA HUM 5 –	SISTEM
Podtema HUM 5.1 –	Koncept sistema u ATM-u/ANS-u
TEMA HUM 6 –	KOMUNIKACIJA
Podtema HUM 6.1 –	Efektivna komunikacija
Podtema HUM 6.2 –	Efektivno primanje povratnih informacija

PREDMET 8: OPREMA I SISTEMI

TEMA EQPS 1 –	GOVORNA KOMUNIKACIJA
Podtema EQPS 1.1 –	Radio-komunikacija

Podtema EQPS 1.2 –	Drugi oblici govorne komunikacije
TEMA EQPS 2 –	AUTOMATIZACIJA U ATS-u
Podtema EQPS 2.1 –	Vazduhoplovna fiksna telekomunikaciona mreža (AFTN)
Podtema EQPS 2.2 –	Automatska razmjena podataka
TEMA EQPS 3 –	RADNO MJESTO KONTROLORA
Podtema EQPS 3.1 –	Rad i nadzor opreme
Podtema EQPS 3.2 –	Prikazi situacije i informacioni sistemi
Podtema EQPS 3.3 –	Sistemi podataka o letu
Podtema EQPS 3.4 –	Korišćenje ATS nadzornih sistema
Podtema EQPS 3.5 –	Napredni sistemi
TEMA EQPS 4 –	BUDUĆA OPREMA
Podtema EQPS 4.1 –	Novi razvoji
TEMA EQPS 5 –	OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SISTEMA
Podtema EQPS 5.1 –	Reakcija na ograničenja
Podtema EQPS 5.2 –	Degradacija komunikacione opreme
Podtema EQPS 5.3 –	Degradacija navigacione opreme
Podtema EQPS 5.4 –	Degradacija nadzorne opreme
Podtema EQPS 5.5 –	Degradacija ATS sistema za obradu

PREDMET 9: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PEN 1 –	UPOZNAVANJE
Podtema PEN 1.1 –	Studijska posjeta jedinici prilazne kontrole letenja
TEMA PEN 2 –	KORISNICI VAZDUŠNOG PROSTORA
Podtema PEN 2.1 –	Učesnici u civilnim ATS operacijama
Podtema PEN 2.2 –	Učesnici u vojnim ATS operacijama
TEMA PEN 3 –	ODNOS SA KORISNICIMA
Podtema PEN 3.1 –	Pružanje usluga i zahtjevi korisnika
TEMA PEN 4 –	ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE
Podtema PEN 4.1 –	Zaštita životne sredine

PREDMET 10: NEUOBİČAJENE I VANREDNE SITUACIJE

TEMA ABES 1 –	NEUOBİČAJENE I VANREDNE SITUACIJE (ABES)
Podtema ABES 1.1 –	Pregled ABES-a
TEMA ABES 2 –	USAVRŠAVANJE VJEŠTINA

- Podtema ABES 2.1 – Efektivnost komunikacije
- Podtema ABES 2.2 – Izbjegavanje mentalnog preopterećenja
- Podtema ABES 2.3 – Saradnja vazduh/zemlja
- TEMA ABES 3 – PROCEDURE ZA NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE
- Podtema ABES 3.1 – Primjena procedura za ABES
- Podtema ABES 3.2 – Otkaz radija
- Podtema ABES 3.3 – Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u vazduhoplovu
- Podtema ABES 3.4 – Zalutali ili neidentifikovani vazduhoplov
- Podtema ABES 3.5 – Odstupanja
- Podtema ABES 3.6 – Otkaz transpondera
- Podtema ABES 3.7 – Presrijetanje civilnih vazduhoplova

PREDMET 11: AERODROMI

- TEMA AGA 1 – PODACI O AERODROMU, PLAN I KOORDINACIJA
- Podtema AGA 1.1 – Definicije
- Podtema AGA 1.2 – Koordinacija
- TEMA AGA 2 – POVRŠINA ZA KRETANJE
- Podtema AGA 2.1 – Površina za kretanje
- Podtema AGA 2.2 – Manevarska površina
- Podtema AGA 2.3 – Poletno-sletne staze
- TEMA AGA 3 – PREPREKE
- Podtema AGA 3.1 – Vazdušni prostor bez prepreka oko aerodroma
- TEMA AGA 4 – RAZNA OPREMA
- Podtema AGA 4.1 – Lokacija”;

31. Dodatak 8 Priloga I zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak 7 Priloga I

OVLAŠĆENJE OBLASNE KONTROLE NADZORNE (ACS)

(Referenca: Prilog I (Dio ATCO), Poddio D, Odsjek 2, tačka ATCO.D.010 podtačka (a) podpodtačka (2) podpodpodtačka (v))

SADRŽAJ

- PREDMET 1: UVOD U KURS
- PREDMET 2: VAZDUHOPLOVNO PRAVO
- PREDMET 3: UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM

PREDMET 4: METEOROLOGIJA
PREDMET 5: NAVIGACIJA
PREDMET 6: VAZDUHOPLOVI
PREDMET 7: LJUDSKI FAKTORI
PREDMET 8: OPREMA I SISTEMI
PREDMET 9: PROFESIONALNO OKRUŽENJE
PREDMET 10: NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE

PREDMET 1: UVOD U KURS

TEMA INTR 1 – UPRAVLJANJE KURSEM
Podtema INTR 1.1 – Predstavljanje kursa
Podtema INTR 1.2 – Vođenje kursa
Podtema INTR 1.3 – Materijali za učenje i dokumentacija za obuku
TEMA INTR 2 – UVOD U KURS ATC OBUKE
Podtema INTR 2.1 – Sadržaj i organizacija kursa
Podtema INTR 2.2 – Sistem vrijednosti obuke
Podtema INTR 2.3 – Proces procjene

PREDMET 2: VAZDUHOPLOVNO PRAVO

TEMA LAW 1 – ATCO LICENCIRANJE/SERTIFIKAT O STRUČNOSTI
Podtema LAW 1.1 – Prava i uslovi
TEMA LAW 2 – PRAVILA I PROPISI
Podtema LAW 2.1 – Izvještaji
Podtema LAW 2.2 – Vazdušni prostor
TEMA LAW 3 – UPRAVLJANJE SIGURNOŠĆU U ATC-u
Podtema LAW 3.1 – Proces povratnih informacija
Podtema LAW 3.2 – Sigurnosna istraga

PREDMET 3: UPRAVLJANJE VAZDUŠNIM SAOBRAĆAJEM

TEMA ATM 1 – PRUŽANJE USLUGA
Podtema ATM 1.1 – Usluga kontrole letenja (ATC)
Podtema ATM 1.2 – Usluga informisanja vazduhoplova u letu (FIS)
Podtema ATM 1.3 – Usluga uzbunjivanja (ALRS)
Podtema ATM 1.4 – Kapacitet ATS sistema i upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja

Podtema ATM 1.5 –	Upravljanje vazdušnim prostorom (ASM)
TEMA ATM 2 –	KOMUNIKACIJA
Podtema ATM 2.1 –	Efektivna komunikacija
TEMA ATM 3 –	ATC ODOBRENJA I ATC INSTRUKCIJE
Podtema ATM 3.1 –	ATC odobrenja
Podtema ATM 3.2 –	ATC instrukcije
TEMA ATM 4 –	KOORDINACIJA
Podtema ATM 4.1 –	Potreba za koordinacijom
Podtema ATM 4.2 –	Sredstva i metode koordinacije
Podtema ATM 4.3 –	Procedure koordinacije
TEMA ATM 5 –	PODEŠAVANJE NIVOA I DODJELA VISINE
Podtema ATM 5.1 –	Podešavanje visinomjera
Podtema ATM 5.2 –	Nadvišavanje tla
TEMA ATM 6 –	RAZDVAJANJA
Podtema ATM 6.1 –	Vertikalno razdvajanje
Podtema ATM 6.2 –	Longitudinalno razdvajanje u okruženju pod nadzorom
Podtema ATM 6.3 –	Longitudinalno razdvajanje vrtložnih turbulencija
Podtema ATM 6.4 –	Razdvajanje zasnovano na ATS nadzornim sistemima
TEMA ATM 7 –	VAZDUŠNI I ZEMALJSKI SISTEMI ZAŠTITE
Podtema ATM 7.1 –	Vazdušni sistemi zaštite
Podtema ATM 7.2 –	Zemaljski sistemi zaštite
TEMA ATM 8 –	PRIKAZ PODATAKA
Podtema ATM 8.1 –	Upravljanje podacima
TEMA ATM 9 –	OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)
Podtema ATM 9.1 –	Integritet operativnog okruženja
Podtema ATM 9.2 –	Provjera aktuelnosti operativnih procedura
Podtema ATM 9.3 –	Predaja-preuzimanje
TEMA ATM 10 –	PRUŽANJE USLUGE KONTROLE
Podtema ATM 10.1 –	Odgovornost i obrada informacija
Podtema ATM 10.2 –	ATS nadzorna usluga
Podtema ATM 10.3 –	Proces upravljanja saobraćajem
Podtema ATM 10.4 –	Upravljanje saobraćajem
Podtema ATM 10.5 –	Usluga kontrole sa unaprijednim sistemom podrške
TEMA ATM 11 –	PROCEDURE ZA ČEKANJE

- Podtema ATM 11.1 – Opšte procedure za čekanje
- Podtema ATM 11.2 – Vazduhoplovi na čekanju
- Podtema ATM 11.3 – Čekanje u okruženju pod nadzorom
- TEMA ATM 12 – IDENTIFIKACIJA
- Podtema ATM 12.1 – Uspostavljanje identifikacije
- Podtema ATM 12.2 – Održavanje identifikacije
- Podtema ATM 12.3 – Gubitak identiteta
- Podtema ATM 12.4 – Informacije o poziciji
- Podtema ATM 12.5 – Transfer identiteta

PREDMET 4: METEOROLOGIJA

- TEMA MET 1 – METEOROLOŠKE POJAVE
- Podtema MET 1.1 – Meteorološke pojave
- TEMA MET 2 – IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA
- Podtema MET 2.1 – Izvori meteoroloških podataka

PREDMET 5: NAVIGACIJA

- TEMA NAV 1 – MAPE I VAZDUHOPLOVNE KARTE
- Podtema NAV 1.1 – Mape i karte
- TEMA NAV 2 – INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA
- Podtema NAV 2.1 – Navigacioni sistemi
- Podtema NAV 2.2 – Pomoć u navigaciji
- Podtema NAV 2.3 – PBN aplikacije

PREDMET 6: VAZDUHOPLOVI

- TEMA ACFT 1 – INSTRUMENTI U VAZDUHOPLOVU
- Podtema ACFT 1.1 – Instrumenti u vazduhoplovu
- TEMA ACFT 2 – KATEGORIJE VAZDUHOPLOVA
- Podtema ACFT 2.1 – Vrtložna turbulencija
- TEMA ACFT 3 – FAKTORI KOJI UTIČU NA PERFORMANSE VAZDUHOPLOVA
- Podtema ACFT 3.1 – Faktori pri penjanju
- Podtema ACFT 3.2 – Faktori pri krstarenju
- Podtema ACFT 3.3 – Faktori pri snižavanju
- Podtema ACFT 3.4 – Ekonomski faktori

- Podtema ACFT 3.5 – Ekološki faktori
TEMA ACFT 4 – PODACI O VAZDUHOPLOVIMA
Podtema ACFT 4.1 – Podaci o performansama

PREDMET 7: LJUDSKI FAKTORI

- TEMA HUM 1 – OBRADA INFORMACIJA
Podtema HUM 1.1 – Kognitivne funkcije i faktori koji na njih utiču
Podtema HUM 1.2 – Svjesnost o situaciji
Podtema HUM 1.3 – Donošenje odluka
TEMA HUM 2 – ZDRAVLJE I DOBROBIT
Podtema HUM 2.1 – Zamor
Podtema HUM 2.2 – Stres
TEMA HUM 3 – UPRAVLJANJE PRIJETNJAMA I GREŠKAMA
Podtema HUM 3.1 – Okvir upravljanja prijetnjama i greškama
Podtema HUM 3.2 – Primijenjeno upravljanje prijetnjama i greškama
TEMA HUM 4 – TIMSKI RAD
Podtema HUM 4.1 – Koristi od timskog rada
Podtema HUM 4.2 – Upravljanje sukobima
TEMA HUM 5 – SISTEM
Podtema HUM 5.1 – Koncept sistema u ATM-u/ANS-u
TEMA HUM 6 – KOMUNIKACIJA
Podtema HUM 6.1 – Efektivna komunikacija
Podtema HUM 6.2 – Efektivno primanje povratnih informacija

PREDMET 8: OPREMA I SISTEMI

- TEMA EQPS 1 – GOVORNA KOMUNIKACIJA
Podtema EQPS 1.1 – Radiokomunikacija
Podtema EQPS 1.2 – Drugi oblici govorne komunikacije
TEMA EQPS 2 – AUTOMATIZACIJA U ATS-u
Podtema EQPS 2.1 – Vazduhoplovna fiksna telekomunikaciona mreža (AFTN)
Podtema EQPS 2.2 – Automatska razmjena podataka
TEMA EQPS 3 – RADNO MJESTO KONTROLORA
Podtema EQPS 3.1 – Rad i nadzor opreme
Podtema EQPS 3.2 – Prikazi situacija i informacijski sistemi

Podtema EQPS 3.3 –	Sistemi podataka o letu vazduhoplova
Podtema EQPS 3.4 –	Upotreba ATS nadzornog sistema
Podtema EQPS 3.5 –	Napredni sistemi
TEMA EQPS 4 –	BUDUĆA OPREMA
Podtema EQPS 4.1 –	Novi razvoji
TEMA EQPS 5 –	OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SISTEMA
Podtema EQPS 5.1 –	Reakcija na ograničenja
Podtema EQPS 5.2 –	Degradacija komunikacione opreme
Podtema EQPS 5.3 –	Degradacija navigacione opreme
Podtema EQPS 5.4 –	Degradacija nadzorne opreme
Podtema EQPS 5.5 –	Degradacija ATC sistema za obradu

PREDMET 9: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PEN 1 –	UPOZNAVANJE
Podtema PEN 1.1 –	Studijska posjeta oblasnom centru kontrole letenja
TEMA PEN 2 –	KORISNICI VAZDUŠNOG PROSTORA
Podtema PEN 2.1 –	Učesnici u civilnim ATS operacijama
Podtema PEN 2.2 –	Učesnici u vojnim ATS operacijama
TEMA PEN 3 –	ODNOS SA KORISNICIMA
Podtema PEN 3.1 –	Pružanje usluga i zahtjevi korisnika
TEMA PEN 4 –	ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE
Podtema PEN 4.1 –	Zaštita životne sredine

PREDMET 10: NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE

TEMA ABES 1 –	NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE (ABES)
Podtema ABES 1.1 –	Pregled ABES-a
TEMA ABES 2 –	USAVRŠAVANJE VJEŠTINA
Podtema ABES 2.1 –	Efektivnost komunikacije
Podtema ABES 2.2 –	Izbjegavanje mentalnog preopterećenja
Podtema ABES 2.3 –	Saradnja vazduh/zemlja
TEMA ABES 3 –	PROCEDURE ZA NEUOBIČAJENE I VANREDNE SITUACIJE
Podtema ABES 3.1 –	Primjena procedura za ABES
Podtema ABES 3.2 –	Otkaz radija
Podtema ABES 3.3 –	Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u vazduhoplovu

Podtema ABES 3.4 – Zalutali ili neidentifikovani vazduhoplov

Podtema ABES 3.5 – Odstupanja

Podtema ABES 3.6 – Otkaz transpondera

Podtema ABES 3.7 – Presrijetanje civilnih vazduhoplova”.

PRILOG II

Prilog II (DIO ATCO.AR) Regulative (EU) 2015/340 mijenja se kako slijedi:

1. tačka ATCO.AR.A.005 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.A.005 Osoblje

- (a) Nadležni organi izrađuju i svake dvije godine ažuriraju procjenu ljudskih resursa potrebnih za obavljanje svojih nadzornih funkcija na osnovu analize postupaka koje zahtijeva ova regulativa.
- (b) Osoblje koje nadležni organ ovlasti za obavljanje poslova sertifikacije i/ili nadzora ovlašćeno je za obavljanje najmanje sljedećih zadataka:
 - (1) pregled dokumenata, uključujući dozvole, sertifikate, evidenciju, podatke, procedure i bilo koji drugi materijal relevantan za obavljanje potrebnog posla;
 - (2) uzimanje kopija takvih evidencija, podataka, procedura i drugog materijala ili izvoda iz njih;
 - (3) traženje objašnjenja;
 - (4) ulazak u relevantne prostorije i operativna mjesta;
 - (5) obavljanje provjera i inspekcija, uključujući nenajavljene inspekcije;
 - (6) preduzimanje ili pokretanje izvršnih mjera, prema potrebi.”;

2. tačka ATCO.AR.A.010 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.A.010 Poslovi nadležnih organa

Poslovi nadležnih organa uključuju:

- (a) izdavanje, privremeno ukidanje i ukidanje dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlaštenja i ljekarskih uvjerenja;
- (b) izdavanje privremenih OJTI autorizacija u skladu sa tačkom ATCO.C.025;
- (c) izdavanje privremenih autorizacija procjenjivača u skladu sa tačkom ATCO.C.065;
- (d) produžavanje ili obnavljanje posebnih ovlaštenja;
- (e) produžavanje, obnavljanje i ograničavanje ljekarskih uvjerenja nakon upućivanja vazduhoplovno-medicinskog ispitivača (AME-a) ili vazduhoplovno-medicinskog centra (AeMC-a);
- (f) izdavanje, produžavanje, obnavljanje, privremeno ukidanje, ukidanje, ograničavanje i promjenu sertifikata vazduhoplovno-medicinskih ispitivača;
- (g) izdavanje, privremeno ukidanje, ukidanje i ograničavanje sertifikata organizacija za obuku i sertifikata vazduhoplovno-medicinskih centara;
- (h) odobravanje kurseva obuke, planova obuke i procedura održavanja stručnosti u jedinicama kontrole letenja i metoda procjene;
- (i) odobravanje metode procjene za dokazivanje jezičkog znanja i utvrđivanje zahtjeva primjenljivih na tijela za procjenu jezičkog znanja u skladu sa tačkom ATCO.B.040;
- (j) odobravanje potrebe za naprednim nivoom (nivo pet) poznavanja jezika u skladu sa tačkom ATCO.B.030 podtačka (d);

- (k) nadzor organizacija za obuku, uključujući njihove kurseve i planove obuke;
- (l) odobravanje i nadzor procedura održavanja stručnosti u jedinicama kontrole letenja;
- (m) uspostavljanje odgovarajućih žalbenih postupaka i mehanizama za izvještavanje;
- (n) olakšavanje priznavanja i zamjene dozvola, uključujući prenos zapisa o kontrolorima letenja i povrat stare dozvole nadležnom organu koje je izdalo u skladu sa tačkom ATCO.AR.D.003;
- (o) olakšavanje priznavanja sertifikata organizacija za obuku i odobravanja kurseva, kao i odobravanja metode procjene za dokazivanje jezičkog znanja.”;

3. tačka ATCO.AR.A.015 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.A.015 Načini usaglašavanja

- (a) Agencija mora da razvije prihvatljive načine usaglašavanja (AMC) koji mogu da se koriste za uspostavljanje usklađenosti sa Regulativom (EU) 2018/1139 i delegiranim i sprovedbenim aktima donesenim na osnovu te regulative.
- (b) Za uspostavljanje usklađenosti sa delegiranim i sprovedbenim aktima mogu da se koriste alternativni načini usaglašavanja .
- (c) Nadležni organ mora da obavjesti Agenciju o svim alternativnim načinima usaglašavanja koje primjenjuju organizacije pod njihovim nadzorom ili oni sami za uspostavljanje usklađenosti sa ovom regulativom.”;

4. tačka ATCO.AR.A.020 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.A.020 Informisanje Agencije

- (a) Nadležni organ mora da informiše Agenciju u slučaju bilo kakvih znatnih problema u vezi sa sprovođenjem Regulative (EU) 2018/1139 i njenih delegiranih i sprovedbenih akata u roku od 30 dana od trenutka kad je nadležni organ saznao za probleme.
- (b) Ne dovodeći u pitanje Regulativu (EU) br. 376/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta i njene delegirane i sprovedbene akte, nadležni organ mora što prije Agenciji da dostavi informacije od značaja za sigurnost koje proizlaze iz izvještaja o događajima koji se nalaze u njegovoj nacionalnoj bazi podataka u skladu sa članom 6 stav 6 Regulative (EU) br. 376/2014.”;

5. tačka ATCO.AR.A.025 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.A.025 Trenutna reakcija na sigurnosni problem

- (a) Ne dovodeći u pitanje Regulativu (EU) br. 376/2014 i njene delegirane i sprovedbene akte, nadležni organ mora da uspostavi sistem za primjereno prikupljanje, analizu i širenje sigurnosnih informacija.
- (b) Agencija mora da uspostavi sistem za odgovarajuću analizu svih relevantnih primljenih sigurnosnih informacija i bez bespotrebnog odlaganja državama članicama i Komisiji dostavlja sve informacije, uključujući preporuke ili korektivne mjere koje treba da se preduzmu, potrebne za blagovremenu reakciju na sigurnosni problem koji uključuje proizvode, djelove, uređaje, lica ili organizacije koji podliježu Regulativi (EU) 2018/1139 i njenim delegiranim i sprovedbenim aktima.
- (c) Po prijemu informacija iz podtač. (a) i (b) nadležni organ mora da preduzme odgovarajuće mjere za rješavanje sigurnosnog problema.

(d) O mjerama preduzetim u skladu sa podtačkom (c) odmah se obavještavaju sva lica ili organizacije koje moraju da postupe u skladu sa tim mjerama na osnovu Regulative (EU) 2018/1139 i njenih delegiranih i sprovedbenih akata. Nadležni organ o tim mjerama mora da obavijesti Agenciju i, ako je potrebna zajednička akcija, druge države članice kojih se to tiče.”;

6. tačka ATCO.AR.B.001 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.B.001 Sistem upravljanja

(a) Nadležni organ mora da uspostavi i održava sistem upravljanja koji se sastoji u najmanjoj mjeri od:

(1) dokumentovanih politika i procedura za opisivanje njegove organizacije, načina i metoda za usklađivanje sa Regulativom (EU) 2018/1139 i njenim delegiranim i sprovedbenim aktima. Procedure moraju da budu ažurirane i, u okviru tog nadležnog organa, da služe kao osnovni radni dokumenti za sve povezane poslove;

(2) dovoljnog broja osoblja, uključujući osoblje zaduženo za licenciranje i sertifikaciju, za obavljanje njihovih poslova i ispunjavanje njihovih odgovornosti. Takvo osoblje mora biti kvalifikovano za obavljanje dodijeljenih zadataka i mora da raspolaže potrebnim znanjem i iskustvom i da prođe kroz početnu i periodičnu obuku i obuku na radnom mjestu kako bi se obezbijedila kontinuirana stručnost. Mora da postoji sistem za planiranje raspoloživosti osoblja kako bi se obezbijedilo pravilno obavljanje svih povezanih poslova;

(3) odgovarajućih prostorija i kancelarijskog prostora za obavljanje dodijeljenih poslova;

(4) funkcije praćenja usklađenosti sistema upravljanja sa relevantnim zahtjevima i adekvatnosti procedura, uključujući uspostavljanje postupka interne provjere i postupka upravljanja sigurnosnim rizicima. Praćenje usklađenosti mora da uključuje sistem povratnih informacija o nalazima provjere, koje se šalju višem menadžmentu nadležnog organa kako bi se, prema potrebi, obezbijedilo sprovođenje korektivnih mjera; i

(5) lica ili grupe lica koji su na kraju odgovorni višem menadžmentu nadležnog organa za funkciju praćenja usklađenosti.

(b) Za svaku oblast djelovanja koja se nalazi u sistemu upravljanja nadležni organ mora da imenuje jedno ili više lica koja su sveukupno odgovorna za upravljanje relevantnim poslom ili poslovima.

(c) Nadležni organ mora da uspostavi procedure za učestvovanje u međusobnoj razmjeni svih potrebnih informacija i pomoći sa drugim nadležnim organima na koje se to odnosi, ili u toj državi članici ili u drugoj državi članici, uključujući sljedeće informacije:

(1) relevantne nalaze i *follow-up* mjere koje se preduzimaju kao rezultat nadzora lica i organizacija koje obavljaju aktivnosti na teritoriji države članice, ali koje je sertifikovao nadležni organ druge države članice ili Agencija; i

(2) informacije koje proizlaze iz obaveznog i dobrovoljnog prijavljivanja događaja kako se zahtijeva u skladu sa tačkom ATCO.OR.B.040.

(d) Kopija procedura povezanih sa sistemom upravljanja i njihovih izmjena moraju da budu na raspolaganju Agenciji za potrebe standardizacije.”;

7. u tački ATCO.AR.B.005 podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Ako nadležni organ dodjeljuje poslove povezane sa inicijalnom sertifikacijom ili kontinuiranim nadzorom lica ili organizacija koje podliježu Regulativi (EU) 2018/1139 i njenim delegiranim i sprovedbenim aktima, ti poslovi se dodjeljuju samo kvalifikovanim subjektima. Pri dodjeljivanju zadataka, nadležni organ obezbjeđuje:

(1) da je uspostavljen sistem za inicijalno i kontinuirano procjenjivanje usklađenosti kvalifikovanog subjekta sa Prilogom VI Regulative (EU) 2018/1139.

Taj sistem i rezultati procjene moraju biti dokumentovani;

(2) da je sklopljen dokumentovani sporazum sa kvalifikovanim subjektom, koji su obje strane odobrile na odgovarajućem upravljačkom nivou, u kojem je jasno utvrđeno sljedeće:

(i) poslovi koji treba da se obave;

(ii) izvještaji i evidencije koji treba da se dostave;

(iii) tehnički uslovi koji moraju da se zadovolje u obavljanju tih poslova;

(iv) povezane oblasti odgovornosti; i

(v) zaštita koja se osigurava za informacije dobijene pri obavljanju tih poslova.”;

8. tačka ATCO.AR.B.010 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.B.010 Promjene u sistemu upravljanja

(a) Nadležni organ mora da ima uspostavljen sistem za utvrđivanje promjena koje utiču na njegovu sposobnost obavljanja svojih poslova i izvršavanje svojih odgovornosti kako je definisano u Regulativi (EU) 2018/1139 i njenim delegiranim i sprovedbenim aktima. Tim sistemom se nadležnom organu omogućava da prema potrebi preduzima mjere kako bi njegov sistem upravljanja ostao adekvatan i efektivan.

(b) Nadležni organ mora blagovremeno da ažurira svoj sistem upravljanja u skladu sa bilo kakvom izmjenom Regulative (EU) 2018/1139 i njenih delegiranih i sprovedbenih akata kako bi se obezbijedilo njeno efektivno sprovođenje.

(c) Nadležni organ mora da obavijesti Agenciju o promjenama koje utiču na njegovu sposobnost obavljanja poslova i izvršavanje odgovornosti kako je definisano u Regulativi (EU) 2018/1139 i njenim delegiranim i sprovedbenim aktima.”;

9. tačka ATCO.AR.B.015 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.B.015 Čuvanje evidencije

(a) Nadležni organi moraju da vode spisak svih sertifikata organizacija i dozvola i sertifikata osoblja koje izdaju.

(b) Nadležni organ mora da uspostavi sistem čuvanja evidencije kojim se obezbjeđuje odgovarajuće skladištenje, dostupnost i pouzdana sledljivost:

(1) dokumentovanih politika i procedura sistema upravljanja;

(2) obuka, kvalifikacija i ovlašćenja njegovog osoblja;

(3) dodjele poslova, uključujući elemente koji se zahtijevaju u skladu sa tačkom ATCO.AR.B.005, kao i pojedivosti o dodijeljenim poslovima;

(4) sertifikacionih postupaka i kontinuiranog nadzora sertifikovanih organizacija;

- (5) detalja o kursevima koje sprovode organizacije za obuku;
 - (6) postupaka za izdavanje dozvola, ovlaštenja, dodatnih i posebnih ovlaštenja i sertifikata, kao i za kontinuirani nadzor imalaca dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlaštenja i sertifikata;
 - (7) kontinuiranog nadzora nad licima i organizacijama koje obavljaju djelatnosti unutar teritorije države članice, ali koje je sertifikovao nadležni organ druge države članice, u skladu sa dogovorom između tih nadležnih organa;
 - (8) nalaza, korektivnih mjera i datuma okončanja mjera;
 - (9) preduzetih izvršnih mjera;
 - (10) sigurnosnih informacija i *follow-up* mjera;
 - (11) primjene odredbi o fleksibilnosti u skladu sa članom 71 Regulative (EU) 2018/1139; i
 - (12) procjena i obavještanja Agencije o alternativnim načinima usaglašavanja koje su predložile organizacije i ocjenjivanja alternativnih načina usaglašavanja koje sami nadležni organ primjenjuje.
- (c) Evidencija mora da se čuva tokom perioda od najmanje 5 godina, a u pogledu dozvola osoblja tokom perioda od najmanje 10 godina nakon isteka posljednjeg ovlaštenja dozvole, podložno primjenljivom zakonu o zaštiti podataka.”;

10. u tački ATCO.AR.C.001 podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Nadležni organ mora da utvrdi:

- (1) usklađenost sa zahtjevima koji se primjenjuju na organizacije ili lica prije izdavanja sertifikata organizacije ili dozvole, sertifikata, ovlaštenja, dodatnog ili posebnog ovlaštenja osoblja, prema potrebi;
- (2) kontinuiranu usklađenost sa primjenljivim zahtjevima i uslovima za sertifikat organizacije za obuku i sa primjenljivim zahtjevima za kurseve, planove obuke i procedure održavanja stručnosti u jedinicama kontrole letenja koje je nadležni organ odobrio i zahtjevima primjenljivim na osoblje;
- (3) sprovođenje odgovarajućih sigurnosnih mjera koje je propisao nadležni organ, kako je određeno u tački ATCO.AR.A.025 podtač. (c) i (d)”;

11. umeće se tačka ATCO.AR.D.003 koja glasi:

„ATCO.AR.D.003 Promjena nadležnog organa

- (a) Nakon prijema zahtjeva imaoca dozvole za promjenu nadležnog organa, nadležni organ koji je primio zahtjev bez bespotrebnog odlaganja od nadležnog organa imaoca dozvole traži da odmah prenese sve sljedeće:
 - (1) potvrdu dozvole;
 - (2) kopije medicinske dokumentacije imaoca dozvole koju taj nadležni organ vodi. Medicinska dokumentacija prenosi se u skladu sa tačkom ATCO.MED.A.015 Priloga IV (Dio-ATCO.MED) i uključuje rezime relevantne medicinske istorije podnosioca zahtjeva, koju provjerava, potpisuje i elektronski potvrđuje medicinski procjenjivač.
- (b) Nadležni organ koji obavlja prenos mora da čuva izvornu dozvolu i medicinsku dokumentaciju imaoca dozvole.

- (c) Nadležni organ koji je primio zahtjev bez bespotrebnog odlaganja zamjenjuje dozvolu i ljekarsko uvjerenje pod uslovom da je primio i obradio sve dokumente navedene u podtački (a). Nakon zamjene dozvole i ljekarskog uvjerenja, nadležni organ koji je primio zahtjev odmah od imaoca dozvole zahtijeva da mu preda dozvolu koju je izdao nadležni organ koji obavlja prenos i pripadajuće ljekarsko uvjerenje.
- (d) Nova dozvola uključuje ovlašćenja, dodatna i posebna ovlašćenja i sva važeća posebna ovlašćenja za lokaciju u dozvoli, uključujući datume prvog izdavanja i isteka važenja, ukoliko je to primjenjivo.
- (e) Nadležni organ koji je primio zahtjev odmah obavještava nadležni organ koji obavlja prenos o zamjeni dozvole i ljekarskog uvjerenja i da je imalac dozvole predao dozvolu i ljekarsko uvjerenje u skladu sa podtačkom (c). Do prijema takvog obavještenja nadležni organ koji obavlja prenos ostaje odgovoran za dozvolu i ljekarsko uvjerenje koji su prvobitno izdati tom imaocu dozvole.”;

12. tačka ATCO.AR.D.005 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.D.005 Ukidanje i privremeno ukidanje dozvola, ovlašćenja i posebnih ovlašćenja

- (a) Za potrebe tačke ATCO.A.020 nadležni organ mora da utvrdi administrativne procedure za ukidanje i privremeno ukidanje dozvola, ovlašćenja, dodatnih i posebnih ovlašćenja.
- (b) Nadležni organ može da privremeno ukine dozvolu u slučaju privremene nesposobnosti koja nije okončana u skladu sa procedurama iz tačke ATCO.A.015 podtačka (e).
- (c) Nadležni organ mora da privremeno ukine ili ukine dozvolu, ovlašćenje, dodatno ili posebno ovlašćenje u skladu sa tačkom ATCO.AR.C.010, a posebno u sljedećim okolnostima:
 - (1) korišćenje prava dozvole kada imalac dozvole više ne ispunjava primjenljive zahtjeve iz ove regulative;
 - (2) sticanje dozvole studenta kontrolora letenja, dozvole kontrolora letenja, ovlašćenja, dodatnog ili posebnog ovlašćenja ili sertifikata dostavljanjem falsifikovanih dokumenata;
 - (3) falsifikovanje evidencije o dozvoli ili sertifikatu;
 - (4) korišćenje prava dozvole, ovlašćenja, dodatnih ili posebnih ovlašćenja pod uticajem psihoaktivnih supstanci.
- (d) U slučajevima privremenog ukidanja dozvola, ovlašćenja, dodatnih i posebnih ovlašćenja nadležni organ u pisanoj formi mora da obavijesti imaoca dozvole i relevantnog pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi o toj odluci i obavještava imaoca dozvole o njegovom pravu na žalbu u skladu sa procedurama utvrđenim u tački ATCO.AR.A.010 podtačka (m).
- (e) Nadležni organ, takođe, privremeno ukida ili ukida dozvolu, ovlašćenje, dodatno ili posebno ovlašćenje na pisani zahtjev imaoca dozvole.”;

13. tačka ATCO.AR.E.001 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.E.001 Procedura sertifikacije za organizacije za obuku i izdavanje sertifikata

- (a) Nakon prijema zahtjeva za izdavanje sertifikata organizacije za obuku, nadležni organ provjerava usklađenost organizacije za obuku sa primjenljivim zahtjevima ove regulative.
- (b) Nadležni organ može prije izdavanja sertifikata da zahtijeva sve provjere, inspekcije/preglede ili procjene koja smatra potrebnim.

- (c) Ako organizacija za obuku koja podnosi zahtjev zadovoljava primjenljive zahtjeve, nadležni organ izdaje sertifikat koristeći format utvrđen u Dodatku 2 Priloga II.
- (d) Sertifikat se izdaje na neograničeno vrijeme. Aktivnosti za čije obavljanje organizacija za obuku ima odobrenje navode se u prilogu sertifikata.
- (e) Sertifikat se ne izdaje ako postoji otvoren nalaz nivoa 1. U izuzetnim okolnostima nalazi koji nisu nivoa 1 se procjenjuju i organizacije za obuku ih ublažavaju prema potrebi, a nadležni organ prije izdavanja sertifikata odobrava plan korektivnih mjera za zatvaranje tih nalaza.
- (f) Kako bi se organizaciji omogućilo sprovođenje promjena bez prethodnog odobrenja nadležnog organa u skladu sa tačkom ATCO.OR.B.015 i tačkom ATCO.AR.E.010 podtačka (c), nadležni organ mora da odobri proceduru koju mu je dostavila organizacija za obuku u kojoj se određuje obim takvih promjena i opisuje se kako će se takvim promjenama upravljati i o njima izvještavati.”;

14. u tački ATCO.AR.E.005 podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Za potrebe promjene nadležnog organa u skladu sa tačkom ATCO.A.010 nadležni organ mora da odobri ili odbije kurs obuke za posebno ovlašćenje za lokaciju utvrđen u skladu sa tačkom ATCO.B.020 podtač. (b) i (e) najkasnije šest sedmica nakon podnošenja zahtjeva za odobrenje kursa i obezbjeđuje poštovanje principa nediskriminacije i proporcionalnosti.”;

15. tačka ATCO.AR.E.015 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.AR.E.015 Nalazi, korektivne mjere i izvršne mjere

- (a) Nadležni organ mora da ima uspostavljen sistem kojim se analiziraju nalazi zbog utvrđivanja njihovog značaja za sigurnost i odlučuje o izvršnim mjerama na osnovu rizika koji proizlazi iz neusklađenosti organizacija za obuku.
- (b) Nadležni organ utvrđuje nalaz nivoa 1 kad se otkrije bilo kakva značajna neusklađenost sa primjenljivim zahtjevima Regulative (EU) 2018/1139 i ove regulative, sa sertifikatom i/ili njegovim uslovima odobrenja i pravima, a koja predstavlja značajan rizik za sigurnost letenja ili na drugi način dovodi u pitanje sposobnost organizacije za obuku da nastavi da pruža obuku.
Nalaz nivoa 1 mora da obuhvati, ali se ne ograničava na:
 - (1) pružanje obuke na način kojim se u sigurnost letenja unosi značajan rizik;
 - (2) nedozvoljavanje nadležnom organu da pristupi objektima organizacije za obuku kako je utvrđeno u tački ATCO.OR.B.025 tokom uobičajenog radnog vremena i nakon dva pisana zahtjeva;
 - (3) sticanje ili održavanje važenja sertifikata organizacije za obuku dostavljanjem falsifikovanih dokaznih dokumenata;
 - (4) dokaz o zloupotrebi ili neovlašćenju upotrebi sertifikata organizacije za obuku; i
 - (5) nepostojanje odgovornog rukovodioca.
- (c) Nadležni organ utvrđuje nalaz nivoa 2 kad se otkrije bilo kakva druga neusklađenost sa primjenljivim zahtjevima Regulative (EU) 2018/1139 i ove regulative, sa procedurama i priručnicima organizacije za obuku, sa vrstom(ama) obuke ili sa sertifikatom(ima).
- (d) Kad se tokom nadzora ili na bilo koji drugi način otkrije nalaz, nadležni organ, ne dovodeći u pitanje bilo kakve dodatne mjere koje se zahtijevaju u skladu sa Regulativom (EU) 2018/1139

i ovom regulativom, obavještava organizaciju za obuku o nalazu u pisanom obliku i zahtijeva korektivne mjere za rješavanje svih utvrđenih neusklađenosti.

- (1) U slučaju nalaza nivoa 1, nadležni organ bez odlaganja preduzima odgovarajuće mjere kako bi zabranio ili ograničio aktivnosti i, prema potrebi, preduzima mjere za ukidanje sertifikata ili za njegovo djelimično ili potpuno ograničenje ili privremeno ukidanje, zavisno od obima nalaza, sve dok organizacija za obuku uspješno ne sprovede korektivne mjere.
- (2) U slučaju nalaza nivoa 2, nadležni organ:
 - (i) odobrava organizaciji za obuku rok za sprovođenje korektivnih mjera uključen u plan mjera koji odgovara prirodi nalaza; i
 - (ii) procjenjuje korektivnu mjeru i plan sprovođenja koji je predložila organizacija za obuku i prihvata ga ako se na osnovu procjene zaključi da je dovoljan za rješavanje neusklađenosti.
- (3) Ako organizacija za obuku ne dostavi prihvatljiv plan korektivnih mjera ili ne sprovede korektivne mjere u roku koji je nadležni organ prihvatio ili produžio, nalaz se podiže na nalaz nivoa 1 i preduzimaju se mjere utvrđene u podtački (d) podpodtačka (1) ove tačke.
- (e) Nadležni organ bilježi sve utvrđene nalaze i, kad je primjenljivo, izvršne mjere koje je primijenio, kao i sve korektivne mjere i datum okončanja mjera u vezi sa nalazima.
- (f) U slučajevima za koje se ne zahtijevaju nalazi nivoa 1 ili 2 nadležni organ može da utvrdi opservacije.”;

16. Dodatak 1 Priloga II zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak 1 Priloga II

Obrazac za dozvolu

DOZVOLA (STUDENTA) KONTROLORA LETENJA

Dozvole (studenta) kontrolora letenja izdate u skladu sa ovom regulativom moraju da budu usklađene sa sljedećim specifikacijama:

- (a) Sadržaj. Broj stavke uvijek mora biti otisnut zajedno sa nazivom stavke. Stavke od I do XI su „stalne” stavke, a stavke od XII do XIV su „promjenljive” stavke koje mogu da se napišu na odvojenom ili odvojivom dijelu glavnog obrasca, u skladu sa propisanim u daljem tekstu. Svaki odvojeni ili odvojivi dio mora biti jasno prepoznatljiv kao dio dozvole.

1. Stalne stavke:

- (I) država izdavanja dozvole;
- (II) naziv dozvole;
- (III) serijski broj dozvole sa UN kodom zemlje izdavanja dozvole za kojim slijedi „Dozvola (studenta) kontrolora letenja” i oznaka sastavljena od arapskih brojeva i/ili slova latiničnog pisma;
- (IV) puno ime imaoca dozvole (latiničnim pismom, čak i ako je pismo nacionalnog jezika drugačije od latinice);
- (IVa) datum rođenja;

- (V) adresa imaoca, ako je nadležni organ zahtijeva;
- (VI) državljanstvo imaoca dozvole;
- (VII) potpis imaoca dozvole;
- (VIII) nadležni organ;
- (IX) potvrda roka važenja i odobrena prava iz dozvole, uključujući datume kad su prvi put izdati;
- (X) potpis službenika koji izdaje dozvolu i datum tog izdavanja;
- (XI) pečat ili žig nadležnog organa.

2. Promjenljive stavke:

- (XII) ovlašćenja, dodatna i posebna ovlašćenja sa datumima isteka važenja;
- (XIII) napomene: posebna jezička ovlašćenja; i
- (XIV) svi ostali podaci koje zahtijeva nadležni organ.

(b) Uz dozvolu se prilaže važeće ljekarsko uvjerenje, osim ako se koriste samo prava instruktora za obuku na sintetičkom uređaju ili procjenjivača na sintetičkom uređaju za obuku.

(c) Materijal. Upotrebljava se papir prve klase i/ili drugi odgovarajući materijal, uključujući plastične kartice, na kojem su onemogućene bilo kakve izmjene ili brisanja ili na kojem su takve izmjene ili brisanja lako uočljivi. Svaki upis i svako brisanje na obrascu mora jasno da odobri nadležni organ.

(d) Jezik. Dozvole se pišu na engleskom i, ako to zahtijevaju države članice, na nacionalnom jeziku(cima) i ostalim jezicima koji se smatraju odgovarajućim.

<p>Naziv i logo nadležnog organa (engleski i svi ostali jezici koje je odredio nadležni organ)</p> <p style="text-align: center;">EVROPSKA UNIJA (samo engleski)</p> <p>DOZVOLA (STUDENTA) KONTROLORA LETENJA</p> <p style="text-align: center;">[engleski i svi ostali jezici koje je odredio nadležni organ]</p> <p>Izdato u skladu sa Regulativom Komisije (EU) 2015/340</p> <p>Ova dozvola je u skladu sa ICAO standardima</p>	<p>Zahtjevi¹</p> <p>Izbrisati „Evropska unija” za države koje nisu članice EU-a.</p> <p>Veličina svake stranice je jedna osmina A4.</p>
--	--

¹ Zahtjevi:

Strane koje se odnose na uputstva o načinu popunjavanja dozvole (studenta) kontrolora letenja su namijenjene za nadležni organ ili procjenjivača koji je posebno ovlašćen da produžava ili obnavlja posebna ovlašćenja za lokaciju. Prvo izdavanje ovlašćenja, dodatnih ovlašćenja, posebnih jezičkih ovlašćenja, posebnog ovlašćenja instruktora i procjenjivača uvijek unosi nadležni organ. Produženje ili obnovu posebnog ovlašćenja za lokaciju unosi nadležni organ ili ovlašćeni procjenjivači.

[engleski i svi ostali jezici koje je odredio nadležni organ] EASA obrazac 152 – 2. izdanje	
--	--

I	Država izdavanja:	Zahtjevi:
II	Naziv dozvole:	
III	Serijski broj dozvole:	Serijski broj dozvole uvijek započinje UN oznakom države koja je izdavala dozvolu nakon čega slijedi „Dozvola (studenta) kontrolora letenja”.
IV	Ime i prezime imaoca:	
IVa	Datum rođenja:	Koristi se standardni format datuma, tj. dan/mjesec/godina u cjelosti (npr. 31.01.2010.)
XIV	Mjesto rođenja:	
V	Adresa imaoca, ukoliko zahtijeva nadležni organ: ulica, grad, oblast, poštanski broj	
VI	Državljanstvo imaoca:	Navodi se UN oznaka države
VII	Potpis imaoca dozvole:	
VIII	Nadležni organ	
X	Potpis službenika koji je izdao dozvolu i datum izdavanja	
XI	Pečat ili žig nadležnog organa koji je izdao dozvolu	

IX	Važenje prava: <i>Imalac ima pravo da obavlja poslove na osnovu sljedećeg(ih) ovlašćenja i dodatnog(ih) ovlašćenja, nakon validacije:</i> <table border="1" style="margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;"><i>Ovlašćenje(a)</i></th> <th style="text-align: center;"><i>Datum prvog izdavanja</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	<i>Ovlašćenje(a)</i>	<i>Datum prvog izdavanja</i>															Zahtjevi: Engleski i svi ostali jezici koje je odredio nadležni organ. Datum prvog izdavanja ovlašćenja i/ili dodatnog ovlašćenja je datum uspješnog završetka obuke koja se odnosi na to ovlašćenje i/ili dodatno ovlašćenje.
<i>Ovlašćenje(a)</i>	<i>Datum prvog izdavanja</i>																	

<i>Dodatno(a) ovlašćenje(a)</i>	<i>Datum prvog izdavanja</i>

XIIa Ovlašćenja, dodatna i posebna ovlašćenja sa datumima isteka

Imalac ima pravo da obavlja poslove na osnovu sljedećih ovlašćenja i dodatnih ovlašćenja u jedinicama kontrole letenja za koje posjeduje važeće posebno ovlašćenje za lokaciju kao što je detaljno navedeno dolje, samo ako imalac posjeduje važeće ljekarsko uvjerenje:

ICAO lokacijski indikator jedinice (*)	Sektor / pozicija (*)	Ovlašćenje / dodatno ovlašćenje	Datum isteka (*)	Potpis / pečat organa ili broj dozvole i potpis procjenjivača

(*) Nije primjenljivo na dozvolu studenta kontrolora letenja

XIIb	Ostala posebna ovlaštenja: <i>Imalac ima pravo da obavlja poslove na osnovu sljedećeg(ih) posebnog(ih) ovlaštenja</i>	Zahtjevi: nije primjenljivo	
	<i>Posebno ovlaštenje OJTI / STDI / procjenjivača</i>		<i>Datum isteka</i>

XIII	Primjedbe: Posebna jezička ovlaštenja : [jezici/nivo/datum isteka]	Unose se posebna jezička ovlaštenja, nivo i datum isteka. Sve dodatne informacije za licenciranje treba unijeti ovdje.
-------------	---	---

Skraćenice

Ovlaštenja kontrolora letenja		Zahtjevi: nije primjenljivo.
ADV	Aerodromska kontrola vizuelna	
ADC	Aerodromska kontrola	
APP	Prilazna kontrola proceduralna	
APS	Prilazna kontrola nadzorna	
ACP	Oblasna kontrola proceduralna	
ACS	Oblasna kontrola nadzorna	
Dodatna ovlaštenja		
SUR	Aerodromska kontrola nadzorna	
PAR	Precizni prilazni radar	
SRA	Prilaz po nadzornom radaru	
OCN	Okeanska kontrola	
Posebna ovlaštenja		
OJTI	Instruktor za obuku na radnom mjestu	
STDI	Instruktor za obuku na sintetičkom uređaju	
Procjenjivač	Procjenjivač	

PRILOG III

Prilog III (Dio-ATCO.OR) Regulative Komisije (EU) 2015/340 mijenja se kako slijedi:

1. tačka ATCO.OR.A.001 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.OR.A.001 Područje primjene

Ovim se dijelom, navedenim u ovom Prilogu, utvrđuju zahtjevi koji se primjenjuju na organizacije za obuku kontrolora letenja i vazduhoplovno-medicinske centre zbog sticanja i održavanja sertifikata u skladu sa Regulativom (EU) 2018/1139 i ovom regulativom.”;

2. tačka ATCO.OR.B.001 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.OR.B.001 Zahtjev za izdavanje sertifikata organizacije za obuku

(a) Zahtjevi za izdavanje sertifikata organizacije za obuku se blagovremeno podnose nadležnom organu kako bi on mogao da ih procijeni. Zahtjev se podnosi u skladu sa procedurom koju je utvrdio taj organ.

(b) Podnosioci zahtjeva za prvi (inicijalni) sertifikat nadležnom organu moraju da dokažu kako će da budu usklađeni sa zahtjevima utvrđenim u Regulativi (EU) 2018/1139 i ovoj regulativi.

(c) U zahtjevu za izdavanje sertifikata organizacije za obuku mora da bude navedeno sljedeće:

(1) naziv i adresa podnosioca zahtjeva;

(2) adrese mjesta poslovanja (uključujući, prema potrebi, spisak ATC jedinica) ako se razlikuju od adrese podnosioca zahtjeva iz tačke (1);

(3) imena i kontakt detalji:

(i) odgovornog rukovodioca;

(ii) rukovodioca organizacije za obuku, ako to nije lice iz podpodtačke (i);

(iii) lice(a) koje je organizacija za obuku imenovala kao kontakt osobe za komunikaciju sa nadležnim organom;

(4) datum predviđenog početka aktivnosti ili promjene;

(5) spisak vrsta obuke koje namjeravaju da se sprovede i najmanje po jedan kurs obuke za svaku vrstu obuke koju namjerava da se sprovodi;

(6) izjava o usklađenosti sa primjenljivim zahtjevima koju potpisuje odgovorni rukovodilac i u kojoj se navodi da je organizacija za obuku stalno usklađena sa zahtjevima;

(7) procese sistema upravljanja; i

(8) datum primjene.”;

3. tačka ATCO.OR.B.005 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.OR.B.005 Načini usaglašavanja

(a) Organizacija može da upotrijebi bilo koje alternativne načine usaglašavanja kako bi se uspostavila usklađenost sa ovom Regulativom.

(b) Ako organizacija želi da upotrijebi alternativne načine usaglašavanja, nadležnom organu prije njihovog uvođenja mora da dostavi potpun opis. Opis obuhvata sve izmjene priručnika ili procedura koje mogu da budu relevantne i objašnjenje kako se postiže usklađenost sa ovom regulativom.

Organizacija može da upotrijebi te alternativne načine usaglašavanja uz prethodno odobrenje nadležnog organa.”;

4. u tački ATCO.OR.B.010 podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Zbog obezbjeđivanja da su ispunjeni primjenljivi zahtjevi Poddijela D Priloga I (Dio-ATCO), pravo za pružanje obuke u jedinicama kontrole letenja i/ili kontinuirane obuke dodjeljuje se jedino organizacijama za obuku koje:

(1) posjeduju sertifikat za pružanje usluge kontrole letenja; ili

(2) su sklopile poseban sporazum sa pružaocem ATC usluga.”;

5. tačka ATCO.OR.B.015 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.OR.B.015 Promjene u organizacijama za obuku

(a) Za sljedeće promjene potrebno je prethodno odobrenje prije njihovog sprovođenja, osim kada je takva promjena prijavljena i njome se upravlja u skladu sa procedurom koju je odobrio nadležni organ kako je utvrđeno u tački ATCO.AR.E.010 podtačka (c):

(1) promjena koje utiče na obim sertifikata ili uslove odobrenja organizacije za obuku; ili

(2) promjena koja utiče na sve relevantne elemente sistema upravljanja organizacije za obuku.

(b) Za sve promjene za koje je potrebno prethodno odobrenje u skladu sa podtačkom (a), organizacija za obuku mora da podnese zahtjev nadležnom organu i da dobije od njega odobrenje. Zahtjev se podnosi prije uvođenja bilo kakve takve promjene, kako bi nadležni organ mogao da utvrdi kontinuiranu usklađenost sa ovom regulativom i, prema potrebi, da izmijeni sertifikat organizacije za obuku i povezane uslove odobrenja koji su mu priloženi.

Organizacije za obuku moraju nadležnom organu da dostave svu odgovarajuću dokumentaciju.

Promjena se može sprovesti tek nakon prijema službenog odobrenja nadležnog organa u skladu sa tačkom ATCO.AR.E.010.

Organizacije za obuku moraju da rade u skladu sa uslovima koje propiše nadležni organ tokom takvih promjena, prema potrebi.

(c) O promjenama elemenata iz podtačke (a) koje su nastale usljed nepredviđenih okolnosti nadležni organ se obavještava bez odlaganja, zbog dobijanja potrebnog odobrenja.

(d) Organizacije za obuku moraju obavijestiti nadležni organ u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti.”;

6. tačka ATCO.OR.B.020 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.OR.B.020 Kontinuirano važenje

(a) Sertifikacija organizacije za obuku se smatra važećom ako sertifikat nije vraćen ili ukinut i ako organizacija za obuku ispunjava zahtjeve Regulative (EU) 2018/1139 i ove regulative, uzimajući u obzir odredbe koje se odnose na postupanje sa nalazima u skladu sa tačkom ATCO.OR.B.030.

(b) Sertifikat se bez odlaganja vraća nadležnom organu nakon ukidanja ili prestanka obavljanja svih djelatnosti.”;

7. tačka ATCO.OR.B.030 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.OR.B.030 Nalazi

Nakon prijema obavještenja o nalazima koje je izdao nadležni organ u skladu sa tačkom ATCO.AR.E.015, organizacija za obuku mora da:

- (a) utvrdi osnovni uzrok nalaza;
- (b) definiše plan korektivnih mjera koji mora da bude prihvaćen od strane nadležnog organa; i
- (c) dokaže sprovođenje korektivnih mjera nadležnom organu na zadovoljavajući način u periodu dogovorenom sa tim organom kako je definisano u skladu sa tačkom ATCO.AR.E.015.”;

8. tačka ATCO.OR.B.035 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.OR.B.035 Trenutna reakcija na sigurnosni problem

Organizacija za obuku sprovodi sve sigurnosne mjere koje odredi nadležni organ u skladu sa tačkom ATCO.AR.A.025 podtač. (c) i (d) za aktivnosti organizacije za obuku.”;

9. tačka ATCO.OR.B.040 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.OR.B.040 Prijavljivanje događaja

- (a) Organizacije za obuku koje pružaju obuku na radnom mjestu u okviru svog sistema upravljanja moraju da uspostave i održavaju sistem prijavljivanja događaja, uključujući obavezno i dobrovoljno prijavljivanje. Organizacije za obuku koje su osnovane u državi članici i koje sprovode obuku na radnom mjestu na teritoriji na koju se primjenjuju Ugovori obezbjeđuju da je sistem usklađen sa zahtjevima iz Regulative (EU) br. 376/2014 i njenih sprovedbenih akata kao i Regulative (EU) 2018/1139 i njenih delegiranih i sprovedbenih akata.
- (b) Organizacije za obuku koje pružaju obuku na radnom mjestu moraju da prijave nadležnom organu i svim ostalim organizacijama kojima zahtijeva država članica u kojoj organizacija za obuku pruža obuku na radnom mjestu, sve događaje ili stanja u vezi sa obukom koji ugrožavaju ili bi mogli, ukoliko se ne isprave ili riješe, da ugroze vazduhoplov, lica u njemu ili bilo koje drugo lice, a posebno nesreće ili ozbiljne nezgode.
- (c) Ne dovodeći u pitanje Regulativu (EU) br. 376/2014 i njene delegirane i sprovedbene akte, prijave u skladu sa prethodno navedenom podtačkom (b) moraju:
 - (1) da budu sačinjene čim to bude moguće, ali u svakom slučaju u roku od 72 sata od trenutka kad je organizacija saznala za događaj ili uslove na koje se prijava odnosi, osim ako to spriječe vanredne okolnosti;
 - (2) da budu izrađene u obliku i na način koji odredi nadležni organ;
 - (3) da sadrže sve potrebne informacije o stanju za koje organizacija ima saznanje.
- (d) Za organizacije za obuku koje nisu osnovane u državi članici i koje pružaju obuku na radnom mjestu na teritoriji na kojoj se primjenjuju Ugovori, početne obavezne prijave moraju:
 - (1) na odgovarajući način da štite povjerljivost identiteta podnosioca prijave i lica navedenih u prijavi;
 - (2) da budu izrađene što je prije moguće, ali u svakom slučaju u roku od 72 sata od trenutka kad je organizacija saznala za događaj, osim ako to spriječe vanredne okolnosti;
 - (3) da budu izrađene u obliku i na način koji odredi nadležni organ; i
 - (4) da sadrže sve potrebne informacije o stanju za koje organizacija ima saznanje.

(e) Ne dovodeći u pitanje Regulativu (EU) br. 376/2014 i njene delegirane i sprovedbene akte, prema potrebi se sačinjava dodatna prijava u kojoj se navode detalji mjera koje organizacija namjerava da preduzme kako bi spriječila slične događaje u budućnosti, čim se takve mjere odrede; te dodatne prijave moraju da se:

(1) šalju relevantnim subjektima koji su prvobitno dobijali prijave u skladu sa podtač. (b) i (c) ove tačke; i

(2) izrađuju u obliku i na način koji odredi nadležni organ.”;

10. u tački ATCO.OR.C.010 podtačka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Organizacije za obuku vode evidenciju o instruktorima za teorijsku obuku u kojoj se nalaze njihove relevantne stručne kvalifikacije, uključujući dokazivanje odgovarajućeg znanja i iskustva, procjenu njihovih tehnika podučavanja i predmete za koje imaju ovlašćenje da predaju.”;

11. u tački ATCO.OR.D.001 podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) predmete, teme i podteme za dodatna ovlašćenja u skladu sa zahtjevima utvrđenim u Prilogu I (Dio-ATCO);”;

12. tačka ATCO.OR.E.001 zamjenjuje se sljedećim:

„ATCO.OR.E.001 Vazduhoplovno-medicinski centri

Vazduhoplovno-medicinski centri (AeMC-ovi) primjenjuju odredbe Poddjelova ORA.GEN i ORA.AeMC Priloga VII Regulative Komisije (EU) br. 1178/2011 (Regulativa o posadi vazduhoplova)⁽¹⁾, pri čemu se:

(a) sva upućivanja na klasu 1 zamjenjuju klasom 3; i

(b) sva upućivanja na Dio-MED zamjenjuju upućivanjima na Dio-ATCO.MED.”.

¹ Regulativa Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. novembra 2011. godine o uspostavljanju tehničkih zahtjeva i administrativnih procedura u vezi sa letačkim posadama u civilnom vazduhoplovstvu u skladu sa Regulativom (EZ) br. 216/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta (SL L 311, 25.11.2011., str. 1.)

PRILOG IV

Prilog IV (Dio-ATCO.MED) Regulative (EU) 2015/340 mijenja se kako slijedi:

1. u tački ATCO.MED.A.005 podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) izdavanje, vađenje, produženje i obnavljanje ljekarskog uvjerenja potrebnih za korišćenje prava dozvole kontrolora letenja ili dozvole studenta kontrolora letenja; i”;

2. u tački ATCO.MED.A.020 podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Pored zahtjeva utvrđenih u podtački (a), imaoi ljekarskog uvjerenja klase 3 moraju bez bespotrebnog odlaganja i prije korišćenja prava svoje dozvole da zatraže vazduhoplovno-medicinski savjet kada su:

- (1) bili podvrgnuti hirurškoj operaciji ili invazivnoj proceduri;
- (2) ako su započeli redovno korišćenje bilo kakvog lijeka;
- (3) ako su pretrpjeli neku značajnu ličnu povredu koja uključuje nesposobnost za korišćenje prava iz dozvole;
- (4) ako boluju od bilo kakve značajne bolesti koja uključuje nesposobnost za korišćenje prava iz dozvole;
- (5) ako znaju da su u drugom stanju;
- (6) ako su primljeni u bolnicu ili kliniku;
- (7) ako su im po prvi put potrebna korekcijska sočiva.

U ovim slučajevima AeMC ili AME mora da procijeni zdravstvenu sposobnost imaoaca dozvole ili studenta kontrolora letenja i da odluči da li je lice sposobno da nastavi da koristi svoja prava.”;

3. u tački ATCO.MED.A.030 podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Podnosioci zahtjeva za dozvolu kontrolora letenja ili studenta kontrolora letenja i imaoi tih dozvola moraju da imaju ljekarsko uvjerenje klase 3, osim ako se prava koriste na sintetičkom uređaju za obuku.”.
